

หนังสือกิจการ

บทเรียนที่ 2

โครงสร้างและเนื้อหา

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2012 โดย Third Millennium Ministries

สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามทำซ้ำส่วนหนึ่งส่วนใดของสิ่งพิมพ์นี้ในรูปแบบใด ๆ หรือโดยวิธีการใด ๆ ก็ตาม เพื่อผลกำไร (ยกเว้นเพื่อการอ้างอิงโดยสังเขป เพื่อการแสดงความคิดเห็น หรือเพื่องานด้านวิชาการ) โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์ Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707

ข้อพระคัมภีร์ทั้งหมดที่อ้างอิงคัดมาจากพระคริสตธรรมคัมภีร์ฉบับมาตรฐานภาษาอังกฤษ (The Holy Bible, English Standard Version® (ESV®)) สงวนลิขสิทธิ์ © 2001 โดย ครอสส์เวย์ (Crossway) หน่วยงานพันธกิจด้านการพิมพ์เผยแพร่ของ “สำนักพิมพ์ข่าวประเสริฐ” (Good News Publishers) ใช้โดยได้รับอนุญาตแล้ว สงวนลิขสิทธิ์ทุกประการ

ข้อมูลเกี่ยวกับ THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Third Millennium Ministries (ผู้รับใช้แห่งสหัสวรรษที่สาม)
เป็นพันธกิจประกาศข่าวประเสริฐของคริสเตียนโดยไม่หวังผลกำไร เพื่อ:

ในการศึกษาด้านพระคัมภีร์แก่ผู้ต้องการศึกษาทั่วโลก โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

เป้าหมายของเราคือการให้การศึกษาด้านคริสต์ศาสนาโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายให้แก่ศิษยาภิบาลและผู้นำคริสเตียนมากมายรอบโลก ที่ยังขาดการฝึกฝนอย่างเพียงพอสำหรับการรับใช้ เราจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวนี้โดยการผลิตและเผยแพร่หลักสูตรศาสนศาสตร์รูปแบบใหม่ ระบบมัลติมีเดีย ทั่วโลก โดยใช้ภาษาอังกฤษ อาหรับ จีนกลาง รัสเซีย และสเปน นอกจากนี้หลักสูตรของเรายังถูกแปลไปอีกกว่า 12 ภาษา โดยผ่านองค์กรคู่มิตร หลักสูตรนี้ประกอบด้วยสื่อวีดิทัศน์ที่เน้นภาพ เอกสารคำสอน และข้อมูลต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต และถูกออกแบบมาเพื่อให้ใช้โดยโรงเรียน กลุ่ม หรือบุคคล ทั้งในระบบออนไลน์และในกลุ่มผู้ร่วมศึกษา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

เราได้พัฒนาวิธีการที่จะใช้เงินทุนอย่างคุ้มค่าในการผลิตบทเรียนมัลติมีเดียที่ได้รับรางวัล ซึ่งมีเนื้อหาและคุณภาพที่ดีที่สุด

เราใช้นักเขียนและบรรณาธิการที่เป็นนักการศึกษาที่ผ่านการฝึกอบรมด้าน ศาสนศาสตร์อย่างดี และใช้นักแปลที่เป็นเจ้าของภาษาเป้าหมายผู้มีความเข้าใจด้านศาสนศาสตร์

บทเรียนของเรานำเสนอแนวคิดอันลึกซึ้งของศาสตราจารย์จากวิทยาลัยพระคริสตธรรม และจากศิษยาภิบาลจากทุกมุมโลก ยิ่งกว่านั้น เรายังใช้นักออกแบบกราฟิก นักวาดภาพประกอบ และผู้ผลิตที่ยึดมั่นในมาตรฐานสูงสุดของการผลิต และใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย

เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายของการเผยแพร่ Third Millennium

ได้สร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์กับคริสตจักร วิทยาลัยพระคริสตธรรม โรงเรียนสอนพระคัมภีร์ มิชชันนารี สถาบันวิทยคริสเตียน ผู้ให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และองค์กรอื่น ๆ สัมพันธภาพดังกล่าวได้นำไปสู่การเผยแพร่บทเรียนทางวิดีโอจำนวนนับไม่ถ้วน สู่นักศิษยาภิบาล และนักเรียนพระคัมภีร์ในท้องถิ่น.

และเว็บไซต์ของเราก็เป็นช่องทางเผยแพร่และจัดหาสื่อประกอบบทเรียนเพิ่มเติม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเริ่มต้นชมชนแห่งการเรียนรู้ของตนเอง.

Third Millennium Ministries ถือว่าเป็นบริษัทประเภท 501(c) (3)

ตามข้อบังคับของกรมสรรพากรแห่งสหรัฐอเมริกา เราพึ่งพาเงินบริจาคที่สามารถลดหย่อนภาษีได้ ที่คริสตจักร มูลนิธิ ธุรกิจ และบุคคลต่าง ๆ ถวายให้ด้วยความอาารี

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับพันธกิจของเรา

และศึกษาว่าจะมีส่วนร่วมกับพันธกิจนั้นได้อย่างไร โปรดเยี่ยมชมเว็บไซต์ของเรา

www.thirdmill.org.

สารบัญ

บทนำ	1
กลยุทธ์เชิงอาหาร	1
จุดประสงค์ที่ระบุไว้.....	2
บันทึกทางประวัติศาสตร์.....	2
ถ้อยคำแห่งข่าวประเสริฐ	3
การอาศัยสิทธิอำนาจ	4
ถ้อยคำ.....	5
การกระทำ	7
รูปแบบเชิงโครงสร้าง	7
ประโยคสรุปความ	8
การเติบโตของคริสตจักร	8
เนื้อหา	10
เยรูซาเล็ม	11
แคว้นยูเดียและสะมาเรีย.....	12
ที่สุดปลายแผ่นดินโลก.....	13
ฟินิเชีย ไชปรัส และอันทิโอก	13
ไชปรัส ฟริเจีย และกาลาเทีย	13
เอเชีย มาซิโดเนีย และอากาธา	14
กรุงโรม	15
การประยุกต์ในยุคปัจจุบัน	16
ลักษณะทางวรรณกรรม.....	16
การคัดสรร	16
การแบ่งเป็นตอน ๆ.....	17
การสื่อเป็นนัยยะ.....	17
ความไม่ต่อเนื่อง	19
ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน.....	20

สภาวะการณ์ที่แตกต่าง	20
ความต่อเนื่อง.....	21
พระเจ้าองค์เดียวกัน	22
จุดมุ่งหมายเดียวกัน.....	22
ข่าวประเสริฐเดียวกัน	23
สรุป	24
วิทยากร	25
อภิธานศัพท์	26

หนังสือกิจการ

บทเรียนที่ 2

โครงสร้างและเนื้อหา

บทนำ

ในฐานะครู บางครั้งผมมีโอกาสได้เดินทางไปหลายประเทศทั่วโลก ก่อนการเดินทางแต่ละครั้ง ผมจะตรวจสอบให้มั่นใจเสมอว่าผมเข้าใจสองสิ่งสำคัญ สิ่งแรกคือ ผมจำเป็นต้องรู้ว่ากำลังจะไปทีใด และสอง ผมจำเป็นต้องรู้ว่าจะเดินทางจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งได้อย่างไร จะต้องเดินทางโดยเครื่องบินหรือไม่? ต้องใช้รถโดยสาร? หรือใช้ระบบโดยสารอื่น? ข้อเท็จจริงก็คือ มีหลายอย่างคล้ายคลึงกัน เมื่อเราอ่านหนังสือกิจการ เพราะจะช่วยให้เรา หากเรารู้ว่าเรื่องราวที่อ่านนั้นกำลังไปทิศทางใด และดูการใช้เทคนิค หรือกลยุทธ์ทางวรรณกรรมแบบใดเพื่อนำเราไปสู่จุดหมายปลายทาง

นี่คือบทเรียนที่สองในชุดบทเรียน “หนังสือกิจการ” ซึ่งเรากำลังสำรวจบันทึกเกี่ยวกับคริสตจักรยุคแรก ซึ่งสืบสานพันธกิจของพระเยซู เราได้ตั้งชื่อบทเรียนนี้ว่า “โครงสร้างและเนื้อหา” เนื่องจากเราจะศึกษาถึงวิธีการที่ลูกาเรียบเรียงข้อมูลเนื้อหาของท่าน และเราก็จะเน้นที่เนื้อความที่ท่านเจตนาจะสอนเรา

การสำรวจโครงสร้าง และเนื้อหาของกิจการ จะแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรก เราจะศึกษากลยุทธ์เชิงโวหารของหนังสือเล่มนี้ โดยดูว่าวิธีที่ลูกาใช้เขียนหนังสือกิจการน่าจะมีอิทธิพลต่อการตีความหนังสือเล่มนี้อย่างไร ส่วนที่สอง เราจะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ในประเด็นการเรียบเรียงเนื้อหา และพิจารณาว่าในศตวรรษแรกนั้นมีความเข้าใจเนื้อหาอย่างไร และส่วนที่สาม เราจะนำเสนอรูปแบบสำหรับการประยุกต์ใช้หนังสือเล่มนี้ในปัจจุบัน โดยพิจารณาว่าสารโบราณของลูกาสามารถถ่ายทอดถึงเราอย่างมีพลังอำนาจในปัจจุบันได้อย่างไร เราจะเริ่มต้นที่กลยุทธ์เชิงโวหารของหนังสือกิจการก่อน

กลยุทธ์เชิงโวหาร

เมื่อใดก็ตามที่เราอ่านหนังสือแต่ละเล่มในพระคัมภีร์ สิ่งสำคัญก็คือ เราต้องทำความเข้าใจกับวิธีเขียนที่ผู้เขียนได้ใช้เพื่อจูงใจผู้อ่านให้เห็นด้วยกับมุมมองของท่าน เราต้องถามคำถามเช่น เหตุใดผู้เขียนจึงเขียนหนังสือเล่มนี้? ผู้เขียนอ้างอิงถึงสิทธิอำนาจใดเพื่อพิสูจน์ประเด็นของท่าน? และผู้เขียนออกแบบหนังสือของท่านอย่างไร เพื่อนำผู้อ่านไปสู่บทสรุปอันเหมาะสมได้? คำตอบสำหรับคำถามเหล่านี้จะนำไปสู่ความเข้าใจเชิงลึกมากมายที่เราต้องไม่มองข้ามอย่างเด็ดขาด

เมื่อเราศึกษาหนังสือกิจการ เราจะเน้นไปที่กลยุทธ์เชิงวรรณกรรมสามแง่มุมที่ลูกาได้ใช้ หนึ่ง เราจะกล่าวถึงจุดประสงค์ที่ท่านระบุ สอง เราจะกล่าวถึงสิทธิอำนาจที่ท่านได้อ้างอิง และสาม เราจะกล่าวถึงรูปแบบเชิงโครงสร้างบางประการที่ท่านใช้ตลอดหนังสือทั้งเล่ม เราจะเริ่มด้วยการศึกษาจุดประสงค์ของการเขียนหนังสือกิจการตามที่ลูการะบุไว้

จุดประสงค์ที่ระบุไว้

เมื่อคนเราเขียนหนังสือยาว ๆ มีความซับซ้อนและมีระดับนัยยะสำคัญ ปกติแล้ว ผู้เขียนต้องมีเจตนา และจุดประสงค์มากมาย และสิ่งนี้เป็นจริงสำหรับลูกา เมื่อท่านเขียนชุดหนังสือสองเล่ม ได้แก่พระกิตติคุณลูกา และหนังสือกิจการ ท่านหวังว่างานเขียนของท่านจะส่งผลกระทบต่อชีวิตของเข โอลิฟัส และของคริสตจักรในหลาย ๆ ทาง ดังนั้น เราจึงต้องระวังที่จะไม่ลดความสำคัญของจุดประสงค์นี้ กระนั้นก็ตาม ลูกา ได้ระบุจุดประสงค์สำหรับงานของท่านไว้อย่างชัดเจนด้วย

ตามที่เราจะได้เห็น ลูกาได้ระบุจุดประสงค์ในการเขียนสองประการอย่างชัดเจน คือ หนึ่ง ลูกาประกาศว่าท่านมีเจตนาเชิงประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นความปรารถนาที่จะเขียนบันทึกเชิงประวัติศาสตร์ที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับคริสตจักรในศตวรรษแรก และสอง ท่านประกาศถึงเจตนาสำคัญด้านศาสนศาสตร์ ได้แก่ความปรารถนาที่จะสื่อสาร ยืนยันความจริง และความสำคัญของถ้อยคำแห่งข่าวประเสริฐ เราจะดูที่จุดประสงค์ทั้งสองประการของลูกา โดยเริ่มที่เจตนาของท่านในการเขียนบันทึกที่เป็นจริงทางประวัติศาสตร์

บันทึกทางประวัติศาสตร์

ในบทนำของพระกิตติคุณของท่าน ในลูกา 1:1-3 ลูกากล่าวว่าท่านใส่ใจอย่างลึกซึ้งที่จะเขียนประวัติศาสตร์ที่แท้จริงเกี่ยวกับคริสตจักรยุคแรก ให้เราฟังถ้อยคำของท่าน:

หลายคนได้ประมวลเรื่องราวต่าง ๆ ที่ได้สำเร็จท่ามกลางพวกเรา ตามที่สืบทอดมาถึงเราจากบรรดาผู้ที่ได้เห็นกับตาตั้งแต่ต้น และเป็นผู้รับใช้แห่งพระวจนะ เนื่องจากข้าพเจ้าเองได้สืบสวนทุกสิ่งอย่างถี่ถ้วนมาตั้งแต่ต้น จึงเห็นควรที่จะบันทึกสิ่งเหล่านี้ให้เป็นเรื่องเป็นราว... (ลูกา 1:1-3)

ความใส่ใจของลูกาที่มีต่อประวัติศาสตร์ที่ถูกต้องปรากฏชัดในหลายแนวทางในข้อความของท่าน ท่านอ้างอิงถึง “เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่เรา” นั่นคือ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้น ลูกายังได้กล่าวว่าคุณได้ปรึกษากับ “บรรดาผู้รู้เห็นเหตุการณ์” และได้ “ค้นหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วน” สำหรับบันทึกของท่าน ท่านยังได้ระมัดระวังที่จะเขียน “บทบรรยายเหตุการณ์ตามลำดับ” เพื่อความจริงที่ท่านรายงานจะถูกสื่ออย่างชัดเจนและแม่นยำ

โดยสังเขป ลูกาเจตนาให้งานเขียนทั้งสองเล่มของท่าน คือ พระกิตติคุณลูกา และกิจการ นำเสนอบันทึกความจริงทางประวัติศาสตร์ โดยเริ่มต้นที่ชีวิตของพระเยซูในพระกิตติคุณลูกา และต่อเนื่องไปจนถึงคริสตจักรยุคศตวรรษแรกในหนังสือกิจการ ลูกาใส่ใจเกี่ยวกับการบันทึกประวัติศาสตร์ที่แท้จริง เพราะท่านเข้าใจหลักการพื้นฐานที่ถูกกล่าวซ้ำหลายครั้งตลอดพระคัมภีร์ทั้งเล่ม นั่นคือ พระเจ้าเปิดเผยพระองค์เองในประวัติศาสตร์จริง ในสถานที่ และเวลาจริง พระองค์ทำงานผ่านประวัติศาสตร์เพื่อนำความรอดและการพิพากษามาสู่โลกนี้

น่าเสียดายที่ในช่วงไม่กี่ศตวรรษที่ผ่านมา นักวิชาการเชิงวิพากษ์มากมายได้โต้แย้งว่า แนวคิดเรื่อง “ความรอด” และ “การพิพากษา” ไม่ได้มีอยู่ร่วมกับประวัติศาสตร์จริง ๆ กล่าวโดยทั่วไป พวกเขาเขียนขึ้นว่าการกระทำเหนือธรรมชาติของพระเจ้าไม่ได้เกิดขึ้นจริงในประวัติศาสตร์ ในสถานที่ และเวลาจริง ตรงกันข้าม

พวกเขาเชื่อว่าประวัติศาสตร์จริงต้องเป็นไปตามธรรมชาติเท่านั้น มิใช่เรื่องเหนือธรรมชาติ ดังนั้นเมื่อนักศาสนศาสตร์เชิงวิพากษ์อ่านเกี่ยวกับกิจการของพระเจ้าในพระคัมภีร์ พวกเขาจึงมักมองเรื่องราวเหล่านี้ว่าเป็นเพียงการแสดงออกถึงความรู้สึกทางศาสนา อันไม่ใช่ข้อเท็จจริง ทำนองว่าเป็น “นิยายของคนเคร่งศาสนา” เท่านั้น

แต่ลูกาเองกล่าวชัดเจนว่า ท่านไม่ได้พยายามเขียนนิยายของคนเคร่งศาสนา แต่เจตนาจะรายงานประวัติศาสตร์จริง แท้จริงแล้วท่านเขียนในลักษณะที่ง่ายต่อการยืนยัน หรือหักล้างคำกล่าวอ้างของท่านเองด้วยซ้ำ ตัวอย่างหนึ่งก็คือ ลูกาได้วางข้อเขียนของท่านไว้ในบริบททางประวัติศาสตร์อันเป็นที่รู้จักกันดี เช่น ในหนังสือกิจการ เราพบการอ้างอิงถึงบุคคลหลายคน เช่น กามาลิออล ใน 5:34 กัลลิโอ ใน 18:12 เฟลิกซ์ ใน 23:26 และเฟสตัด ใน 24:27 ทั้งหมดเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมชาวิว และท่ามกลางสังคมโรมันสมัยนั้น โดยการกล่าวถึงบุคคลเหล่านี้และรายละเอียดอื่น ๆ ทางประวัติศาสตร์ ลูกาทำให้ผู้อ่านสามารถตรวจสอบงานค้นคว้าของท่านอย่างเป็นอิสระได้ ผู้อ่านสามารถคุยกับคนอื่น ๆ ที่รู้จักคน และเหตุการณ์เหล่านั้นตามรายงานที่ท่านเขียน และในบางกรณีก็สามารถอ่านงานเขียนของผู้อื่นในหัวข้อเดียวกันได้อีกด้วย ถ้ารายงานของลูกาไม่เป็นไปตามข้อมูลความจริง ก็จะเป็นเรื่องง่ายมาก สำหรับนักตั้งข้อสงสัยที่จะหักล้างได้

โดยเฉพาะตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 19 นักวิชาการมากมายได้ตรวจสอบความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์ของกิจการ โดยเปรียบเทียบข้อมูลนอกพระคัมภีร์ และข้อมูลทางโบราณคดี อื่น ๆ การศึกษาในหลายแนวทางเหล่านี้ สามารถบ่งชี้ว่าลูกาเป็นนักประวัติศาสตร์ที่เชื่อถือได้อย่างแน่นอน แต่ด้วยเวลาที่จำกัด เราจะกล่าวถึงเพียงสองตัวอย่างแบบเจาะจงเท่านั้น

ตัวอย่างแรก ในกิจการ 28:7 ลูกาสะท้อนให้เห็นถึงความรู้คำศัพท์เฉพาะทางประวัติศาสตร์ ในข้อนี้ท่านเรียกผู้ปกครองของเกาะมอลตา ด้วยคำที่แปลตรงตัวว่า “คนแรกของเกาะ” [หมายถึง “เจ้าแห่งเกาะ”] คำศัพท์ที่แปลกนี้สร้างความฉงนแก่กตติความในหลายศตวรรษที่ผ่านมา แต่งานค้นคว้าทางโบราณคดีเมื่อไม่นานมานี้ได้แสดงให้เห็นว่านี่คือคำเรียกตำแหน่งของผู้นำอย่างเป็นทางการในสมัยนั้น

ตัวอย่างที่สอง ในกิจการ 27:21-26 ลูกาได้บรรยายถึงการกระทำต่าง ๆ ของเปาโลเมื่ออยู่บนเรือในฐานะนักโทษ ซึ่งต่อมาถูกยืนยันด้วยการค้นคว้าทางประวัติศาสตร์ ข้อความตอนนี้ ลูกาเขียนว่า เปาโลได้กล่าวแก่บรรดาลูกเรือในเรื่องที่กำลังนำท่านไปกรุงโรม โดยท่านแนะนำ และให้กำลังใจพวกเขา ขณะที่กำลังเผชิญพายุใหญ่ นักวิชาการเชิงวิพากษ์หลายคนในอดีตโต้แย้งว่าไม่มีทางเป็นไปได้ ที่เปาโลในฐานะนักโทษจะกล่าวอย่างเปิดเผยเช่นนี้ได้ และสรุปว่า ลูกาได้วาดภาพอัครทูตเปาโลให้เป็นวีรบุรุษเหมือนในนิยาย แต่งานค้นคว้าเมื่อไม่นานมานี้ได้แสดงให้เห็นว่า กฎหมายพาณิชย์นาวีในยุคศตวรรษแรกได้อนุญาตให้ใครก็ตามที่อยู่บนเรือพูด และให้คำแนะนำลูกเรือได้เมื่อเรือนั้นตกอยู่ในอันตรายร้ายแรง

ตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัตย์ซื่อของลูกาที่มีต่อข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ และเจตนาของท่านในการเขียนบันทึกเหตุการณ์จริงทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเตือนความจำของเราว่า สัจธรรมนิรันดร์ของพระเจ้าไม่ได้ถูกแยกออกจากความเป็นจริงเชิงรูปธรรมของชีวิต แต่แท้จริงแล้ว ในความเชื่อตามพระคัมภีร์ ความรอดเข้ามาโดยผ่านประวัติศาสตร์จริง นี่คือเหตุผลที่ลูกาใส่ใจอย่างยิ่งในการเขียนบันทึกความจริงทางประวัติศาสตร์

ถ้อยคำแห่งข่าวประเสริฐ

เมื่อเข้าใจจุดประสงค์ของลูกาแล้ว เราก็ควรกล่าวถึงเจตนาของ

ลูกาในมิตที่สองของ นั่นคือ จุดประสงค์ทางศาสนศาสตร์ เพื่อสื่อถึงความจริง และฤทธานุภาพของถ้อยคำแห่งข่าวประเสริฐ
ในหนังสือกิจการ พึงถ้อยคำของท่านอีกครั้งหนึ่งในลูกา 1:3-4:

...จึงเห็นควรที่จะบันทึกสิ่งเหล่านี้ให้เป็นเรื่องเป็นราวเพื่อท่านเซโอฟีลัสที่เคารพยิ่ง จะได้ทราบแน่ชัดว่า เรื่องต่าง ๆ
ที่เรียนรู้นั้นจริงแท้แน่นอน (ลูกา 1:3-4)

ตามที่เราเห็นในตอนนี้เป็น ลูกาเขียนประวัติศาสตร์ของกิจการเพื่อยืนยันสิ่งที่เซโอฟีลัส และคนอื่น ๆ ได้ถูกสอนมา
ซึ่งหมายความว่าหนังสือกิจการอาจถูกบรรยายอย่างถูกต้องว่าเป็นลักษณะหนึ่งของประวัติศาสตร์แห่งคำสอน หรือโอวาททางศาสนา
ลูกาคือการให้เซโอฟีลัสและผู้อ่านอื่น ๆ ของท่านเปิดใจรับบางมุมมอง บางข้อเชื่อหลักทางศาสนศาสตร์
และบางมุมมองเรื่องความสำคัญทางศาสนศาสตร์ของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่ท่านได้รายงานในหนังสือกิจการ

ตามที่ได้เห็นในบทเรียนก่อนหน้านี้ ลูกามองโลก
และประวัติศาสตร์ทั้งหมดโดยผ่านเลนส์แห่งความเป็นพระผู้เป็นเจ้าของพระคริสต์ และแผ่นดินของพระองค์ ท่านเห็นว่าความหวัง
และพระสัญญาต่าง ๆ ในพันธสัญญาเดิมถูกทำให้สำเร็จโดยผ่านพระเยซู และคริสตจักร และท่านต้องการให้
เซโอฟีลัสมองบันทึกของท่านเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคริสตจักรยุคแรกโดยผ่านเลนส์นี้เช่นเดียวกัน เพื่อจะได้เห็นว่า
โดยผ่านพระวิญญาณของพระเจ้า พระคริสต์ได้สถาปนา และสร้างแผ่นดินของพระเจ้าในพระคริสต์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น
เมื่อเราอ่านหนังสือกิจการ ในวันนี้ เราต้องระลึกเสมอว่า
ลูกาไม่ได้เพียงกำลังบันทึกข้อมูลความจริงเพื่อเราจะรู้ว่าอะไรเกิดขึ้นเมื่อนานมาแล้วเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว
ท่านกำลังนำความสนใจของเราไปสู่คำสอนที่เป็นรากฐานของคริสตจักร นั่นคือ
ในฐานะประจักษ์พยานถึงพันธกิจอันต่อเนื่องของพระคริสต์โดยผ่านพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นความจริง และเชื่อถือได้อย่างแน่นอน

การอาศัยสิทธิอำนาจ

เมื่อเข้าใจจุดประสงค์ทั้งสองที่ลูการะบุไว้แล้ว เราก็พร้อมจะพิจารณาแง่มุมที่สองของกลยุทธ์เชิงโวหารของท่าน ได้แก่
การอาศัยสิทธิอำนาจ

ลูกาไม่ได้ยืนยันความจริงทางประวัติศาสตร์และศาสนศาสตร์ที่ท่านบันทึกบนพื้นฐานของสิทธิอำนาจของตัวเอง
แต่บนพื้นฐานสิทธิอำนาจของพระคริสต์ และอัครทูตของพระองค์ ด้วยวิธีนี้ ลูกาท่านำที่ประจักษ์พยานของข่าวประเสริฐที่แท้จริง

สิ่งที่น่าทึ่งในกิจการก็คือ ปริมาณข้อมูลที่ใช้เพื่อกล่าวถึงถ้อยคำและการกระทำของเหล่าคนที่ประจักษ์พยานหลักของพระคริสต์
เมื่อพระคริสต์เสด็จสู่สวรรค์ พระองค์ได้แต่งตั้งอัครทูตของพระองค์ให้เป็นประจักษ์พยาน และทรงมอบสิทธิอำนาจแก่พวกเขา
โดยพวกเขาต้องฟังพระองค์เพื่อดำเนินพันธกิจแห่งแผ่นดินของพระองค์ต่อไป พระองค์ประทานอำนาจเป็นระยะ ๆ แก่ผู้เผยพระวจนะ
และผู้นำคริสตจักรคนสำคัญเพื่อประกาศถ้อยคำของพระองค์เช่นกัน
และเมื่อลูกาพยายามใจเซโอฟีลัสและคริสตจักรในวงกว้างให้เปิดใจรับมุมมองนี้ของท่าน
ท่านก็หันไปหาผู้นำคริสตจักรยุคแรกแล้วครั้งแล้ว โดยเฉพาะบรรดาอัครทูต และผู้เผยพระวจนะ เพื่อแสดงให้พวกเขาได้เห็น
และท่านเองก็อาศัยสิทธิอำนาจนี้เป็นฐานการเขียน

เพื่อสำรวจประเด็นที่ลูกอาศัยสิทธิอำนาจดังกล่าวในการเขียนหนังสือของท่าน เราจะเน้นที่สองประเด็น หนึ่ง เราจะพิจารณาวิธีที่ลูกใช้เพื่ออ้างอิงถ้อยคำแห่งสิทธิอำนาจ และสอง เราจะมองที่การอ้างอิงถึงการกระทำด้วยสิทธิอำนาจนั้น เราจะเริ่มต้นด้วยการที่ลูกเน้นย้ำถึงถ้อยคำที่ประกอบด้วยสิทธิอำนาจในคริสตจักร

ถ้อยคำ

ตามที่เรากล่าวถึงในบทเรียนก่อนหน้าแล้วว่า ลูกไม่ได้เป็นอัครทูต ท่านน่าจะเข้ามาเชื่อหลังจากพระคริสต์เสด็จสู่สวรรค์แล้ว ในการเดินทางของท่าน ทั้งกับเปาโล และปราศจากเปาโล ลูกได้ศึกษาพันธกิจต่าง ๆ ของพระเยซู ของบรรดาอัครทูต และได้บันทึกคำพยานของประจักษ์พยานที่พระผู้เป็นเจ้าได้เลือกสรรไว้

เอาละ ในด้านหนึ่ง คนทั้งปวงที่ติดตามพระคริสต์ก็เป็นประจักษ์พยานของพระองค์ แต่เมื่อคริสตจักรกำลังถูกสถาปนาขึ้น พระเยซูได้มอบหมายให้อัครทูตเป็นประจักษ์พยานที่มิคิดพลาดของพระองค์ อัครทูตเหล่านี้ คือ ผู้ที่พระเยซูแต่งตั้งและมอบอำนาจให้ทำหน้าที่เป็นประจักษ์พยานถาวร เป็นผู้ได้รับอำนาจบนโลกนี้ เมื่อพระองค์มิได้อยู่บนโลกนี้แล้ว นอกจากคนเหล่านี้ องค์พระผู้เป็นเจ้าได้เรียกผู้เผยพระวจนะ และผู้นำคริสตจักรผู้ได้รับอำนาจคนอื่น ๆ เช่นลูกา ให้เป็นพยานด้วยสิทธิอำนาจตามโอกาสอันเหมาะสม

วิธีโดดเด่นที่สุด ที่ลูกใช้เพื่อนำเสนอถ้อยคำแห่งสิทธิอำนาจก็คือ การบันทึกคำพูดต่าง ๆ แทนที่จะเพียงแต่ให้ความเห็นเกี่ยวกับคำสอนของคริสตจักร ลูกบันทึกวาทกรรมที่มีเนื้อหากว้างขวางเป็นประจำ โดยปล่อยให้ตัวแทนผู้มีสิทธิอำนาจของพระผู้เป็นเจ้ากล่าวข้อความของตนเองในฐานะบุคคลผู้กระทำพันธกิจในประวัติศาสตร์

แท้จริงแล้ว ประมาณร้อยละ 30 ของเนื้อหาในกิจการประกอบด้วยการโต้แย้ง บทสนทนา ข้อความที่พูดคนเดียว คำเทศนา และข้อความที่กล่าวด้วยวาจาประเภทอื่น ๆ นี่เป็นจำนวนร้อยละที่สูงกว่ามาก เมื่อเทียบกับข้อมูลประเภทสุนทรพจน์ที่เราพบในเอกสาร โบราณอื่น ๆ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะว่าลูกอาศัยข้อความด้วยวาจาเหล่านี้ เพื่ออ้างอิงถึงอำนาจของอัครทูต รวมทั้งสิ้นแล้ว มี 24 สุนทรพจน์ในกิจการ โดยเป็นของเปโตร 8 ครั้ง ของเปาโล 9 ครั้ง ของสเปเฟน 1 ครั้ง ของยากอบ 1 ครั้ง และอีกไม่กี่ครั้งจากคนอื่น ๆ และเกือบทั้งหมดของสุนทรพจน์เหล่านี้กล่าวโดยอัครทูต ที่เหลือส่วนใหญ่กล่าวโดยผู้เผยพระวจนะ และผู้นำที่โดดเด่นของคริสตจักร

แต่เหตุใดสิ่งนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญ? สุนทรพจน์ต่าง ๆ ในกิจการบอกเราว่าใครคือผู้นำคริสตจักรยุคแรก และพวกเขาคิดอย่างไรในประเด็นต่าง ๆ อันหลากหลาย คนเหล่านี้แสดงให้เราเห็นว่าเหตุใดเหล่าสาวกจึงเต็มใจที่จะทนทุกข์เพื่อพระคริสต์ คนเหล่านี้เป็นพยานถึงการที่บรรดาอัครทูตรับใช้พระคริสต์ และได้บันทึกคำสอนของอัครทูตเหล่านั้นเพื่อสร้างแผ่นดินของพระเจ้า พวกเขาจึงได้รับรองอำนาจของมุมมองของลูกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของคริสตจักรยุคแรก

ในช่วงศตวรรษที่ 19 และ 20

มีนักวิชาการเชิงวิพากษ์มากมายที่ไม่ยอมรับว่าลูกได้เขียนรายงานตามความจริงเกี่ยวกับสุนทรพจน์ที่ท่านรวมไว้ในกิจการ ทั้งนี้ เราต้องยอมรับว่ามีเรื่องราวบางตัวอย่างทางประวัติศาสตร์ในโลกยุคโบราณ ซึ่งประกอบด้วยคำกล่าวที่มีได้อยู่บนพื้นฐานของความจริง

แต่นักวิชาการเชิงวิพากษ์ และด้านการประกาศข่าวประเสริฐหลายคนมีความเห็นว่า นักประวัติศาสตร์ทั้งยุคก่อน ยุคเดียวกัน และยุคหลังจากช่วงชีวิตของลูกา ได้ทำงานหนักเพื่อมั่นใจว่าสุนทรพจน์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์ที่พวกเขาบันทึกนั้นเป็นตัวแทนที่ถูกต้องของสุนทรพจน์ที่ถูกกล่าวไว้จริง และแท้จริงแล้ว ถ้าเราดูสุนทรพจน์ในหนังสือกิจการอย่างใกล้ชิด เราก็พบหลักฐานที่ทำให้เชื่อได้ว่าลูกาเป็นหนึ่งในนักประวัติศาสตร์ที่เชื่อถือได้ และสุนทรพจน์ที่ท่านรวบรวมไว้จึงเป็นตัวแทนของคำสอนที่ประกอบด้วยสิทธิอำนาจของอัครทูตอย่างแท้จริง

โดยหลัก ๆ แล้ว เราสามารถมั่นใจในบันทึกสุนทรพจน์ในหนังสือกิจการ เพราะลูกาได้รับการคล้อยใจโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ให้เขียนประวัติศาสตร์อันประกอบด้วยสิทธิอำนาจซึ่งปราศจากข้อผิดพลาด กระนั้น อย่างน้อยก็มีอีกสี่แนวทางที่ช่วยให้เราเห็นว่าสุนทรพจน์ต่าง ๆ ในกิจการนั้น เป็นตัวแทนที่ถูกต้องแม่นยำของคำกล่าวที่เกิดขึ้นจริง คือ:

หนึ่ง สุนทรพจน์ต่าง ๆ มีลีลาเป็นของตนเอง โดยเปรียบเทียบกับส่วนอื่น ๆ ของกิจการ สุนทรพจน์เหล่านี้ฟังดูเป็นธรรมชาติ ลีลาเรียบง่าย บางคำกล่าวก็ใช้ภาษากรีกที่ห้วนและ ไม่ถูกขัดเกลา สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าลูกาใส่ใจที่จะบันทึกสิ่งที่ผู้พูดกล่าวออกมาจริง ๆ มากกว่าที่จะขัดเกลา หรือปรับแต่งสุนทรพจน์ของบุคคลเหล่านั้น

สอง สุนทรพจน์เหล่านี้เข้ากันได้ดีกับบริบทที่เกี่ยวข้อง คำพูดแต่ละคำถูกปรับให้เข้ากับผู้พูด และผู้ฟัง เช่น ในกิจการ 4 เปโตรได้กล่าวกับผู้นำชาวอิว หลังจากท่านได้รับการชวยยอม แม้ว่าคำพูดของเปโตรเป็นการประกาศความรอดในพระคริสต์ ซึ่งเราอาจสงสัยว่าลูกาได้แต่งขึ้นมาเองหรือไม่ แต่เปโตรได้อ้างโดยตรงถึงการรักษาว่าเป็นข้อพิสูจน์คำพูดของท่าน ยิ่งกว่านั้น ผู้นำชาวอิวที่ไม่เชื่อก็ไม่สามารถหักล้างเปโตรได้ เพราะพวกเขาเองเป็นประจักษ์พยานของการรักษาในครั้งนั้น

ท่านเองเดียวกัน สุนทรพจน์ของเปาโลสะท้อนถึงบริบทที่แตกต่างกัน เช่น ในกิจการ 13 ท่านใช้คำพูดแตกต่างกันมาก ระหว่างการพูดกับชาวอิว และผู้ที่อำนาจพระเจ้าในเมืองอันทิโอก แห่งแคว้นปัสเซีย กับพวกเอปิปูเรียน และพวกสโตอิกในกิจการ 17

สาม แต่ละสุนทรพจน์สะท้อนความเป็นปัจเจกของผู้พูด ในขณะที่เราคาดหมายประเด็นหลักร่วมกันของสุนทรพจน์เหล่านี้ แต่ผู้พูดแต่ละคนก็แสดงลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันของแต่ละคน เช่น คำพูดของเปาโลกับผู้อาวุโสในเมืองเอเฟซัสในกิจการ 20 มีลักษณะคู่ขนานมากมายอย่างน่าทึ่งไปกับจดหมายของท่าน นี่คือนัยยะของสุนทรพจน์ที่เราคาดหมายจากผู้เขียนเหล่านี้

สี่ ในบางตอน ลูกากล่าวอย่างชัดเจนว่า ท่านได้สรุป หรือย่อบางสุนทรพจน์ เช่น ในกิจการ 2:40 ท่านเขียนว่าเปโตรได้กล่าว “ถ้อยคำอื่น ๆ อีกมากมาย” เช่นกัน สิ่งนี้ควรโน้มน้าวเราให้เชื่อว่าเป้าหมายของลูกาโดยทั่วไปแล้วก็คือ การนำเสนอถ้อยคำที่ถูกพูดจริงในบริบทดั้งเดิมอย่างหนักแน่นยิ่งขึ้น

ตามแนวทางเหล่านี้ และอื่น ๆ อีก เราจึงสามารถมั่นใจได้ว่าลูกานำเสนอสุนทรพจน์ที่เป็นจริงตามประวัติศาสตร์ ลูกาไม่ได้ประดิษฐ์ หรือปั้นแต่งคำพูดใด ๆ ในกิจการเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของตนเอง ตรงกันข้าม ท่านได้วางสิทธิอำนาจของความเห็นและบทบรรยายรายละเอียดของท่านเองไว้บนคำพยานของอัครทูต อันประกอบด้วยสิทธิอำนาจ

นอกจากการบันทึกถ้อยคำอันประกอบด้วยสิทธิอำนาจแล้ว ลูกายังได้อธิบายบันทึกการกระทำที่ประกอบด้วยสิทธิอำนาจในคริสตจักรยุคแรกเพื่อสนับสนุนข้อความด้านศาสนศาสตร์ที่ท่านสื่อผ่านหนังสือกิจการอีกด้วย

การกระทำ

พระวิญญาณบริสุทธิ์มอบอำนาจแก่อัครทูต บางครั้งแก่ผู้เผยพระวจนะ และผู้นำคนสำคัญในคริสตจักรยุคแรก โดยผ่านวิธีการอัครธรรมมากมายที่เป็นข้อพิสูจน์ถึงข้อความแห่งข่าวประเสริฐของคนเหล่านั้น โดยผ่านการอัครธรรม ตั้งแต่ของประทานฝ่ายวิญญาณในการรักษาโรคไปจนถึงการทำให้เป็นขึ้นจากความตายอย่างน่าอัศจรรย์ พระวิญญาณบริสุทธิ์ได้เป็นพยานยืนยันว่าอัครทูตก็คือตัวแทนผู้ได้รับสิทธิอำนาจของพระคริสต์

จงพิจารณากิจการ 13:7-12 ในตอนนี้ การทำพันธกิจของเปาโลได้รับการพิสูจน์ยืนยันต่อหน้าผู้ว่าราชการเมืองปาโอส ให้เราฟังถ้อยคำของลูกา:

เขาเป็นคนของผู้ตรวจการเซอร์จีโอสพอลัส ผู้ตรวจการคนนี้เป็นคนเฉลียวฉลาด เขาส่งคนมาตามบารนาบัสกับเขาไปพบเพราะต้องการฟัง พระวจนะของพระเจ้า แต่เอลีมาส นักคาถาอาคม ได้ขัดขวาง และพยายามดึงผู้ตรวจการให้หันเหจากความเชื่อ แล้ว...เปาโลเปี่ยมด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์มองตรงไปที่เอลีมาส และกล่าวว่า “...บัดนี้พระหัตถ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าจะจัดการกับเจ้า เจ้าจะตาบอดมองไม่เห็นแสงตะวันตลอดช่วงหนึ่ง” ทันใดนั้นความมืดมัวเกิดแก่เอลีมาสและเขาต้องคลำหาคนในห้วงมือไป เมื่อผู้ตรวจการเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็เชื่อเพราะอัครธรรมจึงในคำสอนเกี่ยวกับองค์พระผู้เป็นเจ้า (กิจการ 13:7-12)

เมื่อเอลีมาสพยายามขัดขวางข่าวประเสริฐ พระวิญญาณบริสุทธิ์ให้อำนาจเปาโลที่จะทำให้เขาตาบอด และการสอนรวมทั้งการกระทำของเปาโล ก็จงใจให้ผู้ว่าราชการเมืองยอมรับว่าข่าวประเสริฐของท่านนั้นเป็นความจริง

ลูกาได้บันทึกถ้อยคำและการกระทำอันประกอบด้วยสิทธิอำนาจเพื่อที่ผู้อ่านของท่านจะได้รับการโน้มน้าวใจให้ยอมรับความจริงจากเรื่องราวที่ท่านเขียน ท่านต้องการให้ผู้อ่านเห็นว่าอัครทูตได้รับอำนาจจากพระเยซูขององค์พระผู้เป็นเจ้า และคริสตจักรในที่ต่าง ๆ และในทุกชั่วอายุคนมีพันธะที่จะทำตามคำพยานของอัครทูตในฐานะที่พวกเขาสร้างแผ่นดินของพระเจ้าต่อไปโดยการพึ่งพาพระคริสต์

เมื่อเราได้เห็นจุดประสงค์ของลูกาตามที่ท่านได้กล่าวไว้ และสิทธิอำนาจที่ท่านได้อ้างอิงถึงแล้ว เราก็พร้อมที่จะศึกษามิติที่สามของกลยุทธ์ด้านโหราของลูกา นั่นคือ รูปแบบเชิงโครงสร้างที่ลูกาใช้ตลอดหนังสือกิจการ

รูปแบบเชิงโครงสร้าง

หนังสือกิจการแสดงถึงรูปแบบเชิงโครงสร้างมากมาย แต่ด้วยเหตุผลด้านเวลา เราจะเน้นที่สองปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างของกิจการหนึ่ง เราจะสำรวจรูปแบบที่โดดเด่นของประโยคสรุปความที่ถูกกล่าวซ้ำ สอง เราจะพิจารณารูปแบบของการเติบโตของคริสตจักรที่ปรากฏในกิจการ ให้เราเริ่มต้นที่วิธีของลูกาในการใช้ประโยคสรุปความ

ประโยชน์สรุปความ

ผู้เขียนพระคัมภีร์ประกาศตัวตนในบทบรรยายหลายระดับแตกต่างกัน บางครั้ง เพื่อจุดประสงค์เชิงปฏิบัติ พวกเขาซ่อนตัวอยู่เบื้องหลังการกระทำในเรื่องราวนั้น ๆ ในโอกาสอื่น ๆ พวกเขาก้าวออกมาเพื่อให้รายละเอียดอย่างชัดเจนถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น เทคนิคแบบหลังนี้ เราเรียกว่า “อรรถกถาของผู้ประพันธ์” ลูกาให้อรรถกถาของผู้ประพันธ์มากมายตลอดหนังสือกิจการ ท่านให้ข้อมูลภูมิหลัง เปิดเผยเจตนาแห่งจิตใจของบุคคลต่าง ๆ บรรยายฉากของเหตุการณ์ และอีกมากมาย ท่านทำเช่นนี้เพื่อให้มั่นใจว่าสารของท่านจะถูกนำเสนออย่างชัดเจนและเที่ยงตรง เป็นประโยชน์สรุปความ หนึ่งในวิธีที่ลูกาเลือกใช้เสมอ

ผู้อ่านมากมายได้สังเกตว่าหนังสือกิจการบรรยายความก้าวหน้าของข่าวประเสริฐจากเยรูซาเล็มไปสู่ภายนอก และในหลายขั้นตอนของกระบวนการนี้ ลูกาหยุดเป็นระยะ เพื่อสรุปเหตุการณ์จนถึงจุดนั้น ๆ เราจะสำรวจว่าลูกาใช้ประโยชน์สรุปความอย่างไรสำหรับหกช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ของท่าน ได้แก่ ความสำเร็จของข่าวประเสริฐในกรุงเยรูซาเล็ม; ในแคว้นยูเดีย และในสะมาเรีย; จากสะมาเรียถึงเมืองอันท็อกของซีเรีย; ในไซปรัส ฟริเจีย และกาลาเทีย; ในเอเชีย มาซิโดเนีย และอาคาเซีย; และ จากกรุงเยรูซาเล็มถึงกรุงโรม

เช่น ในกิจการ 5:42 ลูกาสรุปความสำเร็จ และกิจกรรมของคริสตจักรด้วยถ้อยคำดังนี้:

ทุกๆ วันในลานพระวิหารและตามบ้านต่าง ๆ เขาทั้งหลายไม่เคยหยุดสั่งสอนและประกาศข่าวประเสริฐ ว่าพระเยซูทรงเป็นพระคริสต์ (กิจการ 5:42)

นี่คือประเภทของประโยชน์สรุปความที่ลูกาใช้เป็นประจำตลอดหนังสือกิจการ เพื่อเน้นช่วงเวลาแห่งความสำเร็จของข่าวประเสริฐและการเติบโตของคริสตจักร ให้เราฟังอรรถกถาของลูกาในกิจการ 28:30-31:

ตลอดสองปีเต็มเปาโลพักอยู่ในบ้านซึ่งเขาเช่าไว้ และต้อนรับคนทั้งปวงที่มาหาเขา เขาประกาศเรื่องอาณาจักรของพระเจ้าและสอนเรื่ององค์พระเยซูคริสต์เจ้าอย่างกล้าหาญโดยไม่ถูกขัดขวาง (กิจการ 28:30-31)

เมื่อเราได้เห็นแล้วว่าลูกาดึงความสนใจไปสู่ลักษณะบางอย่างของประวัติศาสตร์ของท่าน โดยผ่านประโยชน์สรุปความ เราก็ควรจะหันไปดูรูปแบบของการเติบโตของคริสตจักร ซึ่งเผยออกมาระหว่างประโยชน์สรุปความเหล่านี้

การเติบโตของคริสตจักร

เมื่อลูกาบรรยายการเติบโตของคริสตจักร ท่านกล่าวเสมอถึงพลังสองอย่างที่มิพลวัต ในด้านหนึ่ง ท่านเขียนเกี่ยวกับการเติบโตภายใน และความตึงเครียดภายในคริสตจักร และในอีกด้านหนึ่ง ท่านเขียนเกี่ยวกับการเติบโตภายนอก

และการต่อต้านจากภายนอกคริสตจักร เราจะแสดงให้เห็นรูปแบบดังกล่าวนี้ในช่วงหลังของบทเรียน แต่เวลานี้ เราจะเพียงแค่วรรายความหมายของคำเหล่านั้นก่อน

โดยใช้คำว่า “การเติบโตภายใน” เราหมายถึงผลกระทบทางบวกของข่าวประเสริฐที่มีภายในชุมชนคริสเตียน เราอาจกล่าวได้ว่านี่คือรูปแบบหนึ่งของการเติบโตเชิงคุณภาพ โดยการต่ออายุจิตวิญญาณทั้งของบุคคล และของคริสตจักรในภาพรวม และโดยใช้คำว่า “ความตึงเครียด” เรานี้ถึงปัญหา คำถาม ข้อโต้แย้ง และความยากลำบากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในคริสตจักร ในหนังสือกิจการ

ดูการแสดงให้เห็นเป็นประจำว่ามีความสัมพันธ์ตอบสนองกันระหว่างการเติบโตภายในและความตึงเครียด การเติบโตภายในนำไปสู่ความตึงเครียด และความตึงเครียดก็นำไปสู่การเติบโตภายใน

องค์ประกอบคู่ที่สองในรูปแบบเชิงโครงสร้างของการเติบโตของคริสตจักรตามคำบรรยายของลูกา ก็คือการเติบโตภายนอกและการต่อต้าน โดยใช้คำว่า “การเติบโตภายนอก”

เรานี้ถึงการที่คริสตจักรมีจำนวนคนเพิ่มขึ้นโดยการมีสมาชิกใหม่ ๆ เข้ามา การเติบโตในรูปแบบนี้เป็นเชิงปริมาณ และโดยใช้คำว่า “การต่อต้าน” เราหมายถึงการที่ความขัดแย้งมักเกิดขึ้นระหว่างคริสตจักรและโลกของผู้ไม่เชื่อ

เมื่อคนที่ไม่เชื่อมีปฏิริยาทางลบต่อข่าวประเสริฐ และเช่นเคย มักมีความสัมพันธ์ตอบสนองกันระหว่างสองแนวคิดนี้ในกิจการ บางครั้ง การเติบโตภายนอกนำไปสู่การต่อต้าน และการต่อต้านก็นำไปสู่การเติบโตภายนอกด้วยเช่นเดียวกัน

ยิ่งกว่านั้น ลูกาแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ตอบสนองกันระหว่างองค์ประกอบทั้งสองคู่ดังกล่าวนี้ ได้แก่ คู่แรก คือการเติบโตภายในและความตึงเครียด ตอบสนองกันกับคู่ที่สอง คือการเติบโตภายนอกและการต่อต้าน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ลูกาชี้ให้เห็นเป็นประจำว่า การเติบโตภายในและความตึงเครียด ก่อให้เกิดการเติบโตภายนอกและการต่อต้าน และการเติบโตภายนอกและการต่อต้าน ก็เป็นเหตุให้เกิดการเติบโตภายในและความตึงเครียด

ตามที่เราจะได้เห็นในช่วงต่อไปในบทเรียนนี้ รูปแบบการเติบโตของคริสตจักรนี้ปรากฏบ่อยครั้งในหนังสือกิจการ ถึงขนาดที่ก่อร่างขึ้นเป็นกรอบแนวคิด หรือ โครงสร้างหลักของหนังสือเล่มนี้

ข้อความสรุปต่าง ๆ ที่ลูกาทำไว้ตลอดหนังสือของท่านอธิบายว่า

ทุกส่วนหลักของหนังสือกิจการนำเสนอการเติบโตของข่าวประเสริฐนั้นเผยแพร่ออกไปโดยผ่านการเป็นพยานของคริสตจักรยุคแรก และลงเงินจนการถึงผลกระทบของอรรถกถาเหล่านี้ต่อเซอโอฟีลัส และคนอื่น ๆ ที่อ่านหนังสือของลูกา

พวกเขาจะต้องได้หุนใจผู้เชื่อทุกคนแห่งว่า ไม่ว่าความตึงเครียดจะใหญ่หลวงเพียงใด หรือการต่อต้านจะเลวร้ายเพียงไหน พระเจ้าก็กำลังทำงานโดยผ่านข่าวประเสริฐเสมอ เพื่อให้คริสตจักรของพระองค์เติบโตไปทั้งภายในและภายนอก

พวกเขาจะต้องได้นับมั่นว่าคริสเตียนยุคแรกให้อ่านประวัติศาสตร์ทั้งหมดจากมุมมองนี้

และพวกเขาจะต้องได้สร้างความมั่นใจให้คริสเตียนยุคแรกว่า ถ้าพวกเขาคงความเป็นประจักษ์พยานที่สัตย์ซื่อเพื่อพระผู้เป็นเจ้า และพระผู้ช่วยให้รอด พวกเขาจะได้เห็นการเติบโตของข่าวประเสริฐในชั่วอายุของพวกเขาเช่นกัน

ถึงแม้จะมีปัญหาทั้งภายในและภายนอกก็ตาม

เนื้อหา

โดยคำนึงถึงบางมิติหลักของกลยุทธ์ด้านโภชนาการของเรา เราจะไปศึกษาหัวข้อที่สอง นั่นคือ เนื้อหาของหนังสือกิจการ แม้จะมีหลายวิธีที่จะสรุปเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ แต่เราจะเน้นวิธีการที่ลูกาบรรยายพัฒนาการของคริสตจักร ในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการที่พระเจ้าทำให้แผ่นดินของพระองค์เกิดขึ้นเป็นจริงบนโลกนี้

ชุดหนังสือสองเล่มของลูกา คือพระกิตติคุณลูกา และหนังสือกิจการ อธิบายว่าพระเยซูเข้ามาและเริ่มสร้างแผ่นดินของพระเจ้าบนโลกนี้อย่างไร โดยผ่านการประกาศข่าวประเสริฐ ในพระกิตติคุณของท่าน ลูกาบรรยายรากฐานที่พระเยซูได้วางไว้ในช่วงที่พระองค์ปฏิบัติพันธกิจในโลกนี้สำหรับแผ่นดินของพระองค์ และในหนังสือกิจการ ลูกาบรรยายว่าพระเยซูได้เทพระวิญญาณบริสุทธิ์ลงมาอย่างไรเพื่อให้อำนาจแก่อัครทูต และคริสตจักรที่จะสานต่อพันธกิจการสร้างแผ่นดินของพระองค์ ตามแนวทางนี้แผ่นดินของพระเจ้าจึงเป็นเรื่องราวอันเป็นโครงสร้างหลักของงานเขียนทั้งสองเล่มของลูกา ดังนั้น เมื่อเราสำรวจเนื้อหาของกิจการ เราจะใส่ใจเป็นพิเศษกับวิธีการที่แผ่นดินของพระเจ้าขยายออกไปเรื่อย ๆ ภายใต้อำนาจของอัครทูต

เมื่อพระเยซูมอบพระบัญชาแก่อัครทูตในกิจการ 1:8 พระองค์สั่งสอนพวกเขาให้ทำหน้าที่เป็นประจักษ์พยานเพื่อประกาศข่าวประเสริฐ โดยเริ่มในกรุงเยรูซาเล็มก่อน และจากนั้นก็ขยายออกไปถึงส่วนอื่น ๆ ในโลก ให้เราฟังอีกครั้งหนึ่งว่าพระเยซูตรัสกับอัครทูตในกิจการ 1:8 ว่าอย่างไร:

แต่ท่านทั้งหลายจะได้รับฤทธิ์อำนาจเมื่อพระวิญญาณบริสุทธิ์เสด็จมาเหนือพวกท่าน และพวกท่านจะเป็นพยานฝ่ายเราในกรุงเยรูซาเล็ม และทั่วแคว้นยูเดียกับสะมาเรียจนถึงสุดปลายแผ่นดินโลก” (กิจการ 1:8)

ในตอนนี้ พระเยซูได้วางกลยุทธ์เชิงภูมิศาสตร์สำหรับคริสตจักรที่จะเป็นพยานเพื่อข่าวประเสริฐ ด้วยยุทธนาจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ บรรดาอัครทูตจะต้องเริ่มเป็นพยานในกรุงเยรูซาเล็ม จากนั้นก็นำข่าวประเสริฐไปยังยูเดียและสะมาเรีย และในที่สุดก็ไปถึงสุดปลายแผ่นดินโลก อันเป็นการขยายแผ่นดินของพระเจ้าสู่ทุกแห่งหนที่พวกเขาได้เดินทางไปถึง

นักวิชาการหลายคนได้ตั้งข้อสังเกตว่าลูกาเรียบเรียงหนังสือกิจการโดยเน้นการที่พระเยซูทรงเรียกประจักษ์พยานให้กระจายออกไปเชิงภูมิศาสตร์ และเราจะเดินตามรูปแบบเดียวกันนี้เมื่อสำรวจงานของลูกา ก่อนอื่น เราจะดูวิธีที่ลูกาบรรยายการเติบโตของข่าวประเสริฐในเยรูซาเล็มในกิจการ 1:1-8:4 สอง เราจะดูการเติบโตของแผ่นดินของพระเจ้าในแคว้นยูเดีย และสะมาเรียใน บทที่ 8:5-9:31 และสาม เราจะเน้นวิธีการที่คริสตจักรนำข่าวประเสริฐออกไปสู่สุดปลายแผ่นดินโลกในบทที่ 9:32-28:31 เนื่องจากส่วนที่สามนี้ยาวมาก เราจึงจะใส่ใจเป็นพิเศษ โดยพิจารณาสี่ระยะของการเติบโตตามที่ระบุไว้ในประโยคสรุปความของลูกา ซึ่งเราได้ศึกษาแล้วก่อนหน้านี้ สี่ระยะดังกล่าวได้แก่ 1) ในฟินีเชีย ไชปรัส และอันทิโอก ใน บทที่ 9:32-12:25; 2) ใน ไชปรัส ฟริเจีย และกาลาเทีย ในบทที่ 13:1-15:35; 3) ในเอเชีย มาซิโดเนีย และอาคาเซีย ในบทที่ 15:36-21:16; และ 4) ต่อไปจนถึงกรุงโรม ในบทที่ 21:17-28:31

เราจะพิจารณารายละเอียดของแต่ละระยะดังกล่าวนี้มากขึ้น โดยเน้นที่รูปแบบต่าง ๆ ของการเติบโตภายใน และความตึงเครียด รวมทั้งการเติบโตภายนอก และการต่อต้าน ซึ่งเราได้บรรยายไว้ก่อนหน้านี้
ให้เราเริ่มต้นที่วิธีที่แผ่นดินของพระเจ้าถูกสถาปนาในเยรูซาเล็ม โดยผ่านการที่บรรดาอัครทูตได้เป็นพยานถึงข่าวประเสริฐ ในกิจการ 1:1-8:4

เยรูซาเล็ม

เยรูซาเล็มเป็นนครหลวงของอิสราเอลยุคโบราณ โดยอิสราเอลนั้นเป็นชนชาติพิเศษของพระเจ้าในพันธสัญญาเดิม เยรูซาเล็มเป็นจุดเริ่มต้นของรายงานของลูกา เนื่องจากเมืองนี้มีบทบาทเป็นศูนย์กลางในแผ่นดินของพระเจ้าตลอดทั้งพันธสัญญาเดิมนับถึงในพันธกิจของพระเยซูด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ลูกาได้เขียนเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเยรูซาเล็มอีกหลายส่วนดังปรากฏในหนังสือกิจการ ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นชัดเจนงานของอัครทูตในการเผยแผ่ข่าวประเสริฐไปสู่ดินแดนใหม่ ๆ นั้น ยังคงหยั่งรากอยู่ในนครพิเศษแห่งนี้

ลูการายงานการเติบโตของแผ่นดินของพระเจ้าโดยผ่านข่าวประเสริฐในกรุงเยรูซาเล็ม โดยใช้บทบรรยายสี่ชุดหลัก คือ
1) การคาดหมาย และการเทพระวิญญาณลงมา ในกิจการ 1-2; 2) คำเทศนาของเปโตรในพระวิหาร และการข่มเหงที่ตามมา ในกิจการ 3-4; 3) เรื่องราวของอานาเนียและสัปปิรา และการข่มเหงที่ตามมา ในกิจการ 5; และ 4) การเลือกตั้งมัคนายก และการข่มเหงที่ตามมา ในกิจการ 6:1-8:4

ขอยกตัวอย่างเหตุการณ์ การเติบโตภายใน ปรากฏอยู่ในหลายเหตุการณ์ที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งเกิดขึ้นในเยรูซาเล็ม เช่น:

- การแต่งตั้งอัครทูต ในกิจการ 1
- การเทพระวิญญาณบริสุทธิ์ลงมาในวันเพ็นเทกอสต์ ในกิจการ 2
- ประสบการณ์กับการอัครธรรม์ในกรุงเยรูซาเล็ม โดยเฉพาะ ที่เปโตรได้กระทำ ในกิจการ 3, 4, และ 5

ในเวลาเดียวกัน เราก็ได้เห็นความตึงเครียดต่าง ๆ ท่ามกลางชุมชนคริสเตียนในหลายรูปแบบ ซึ่งรวมถึง:

- คำถามที่ว่าใครจะเป็นอัครทูตคนที่ 12 ในกิจการ 1
- การโกหกของอานาเนีย และสัปปิราเกี่ยวกับทรัพย์สินที่พวกเขานำมาถวาย ในกิจการ 5 และ
- การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อบรรดาหญิงหม้ายชาวกรีก ในกิจการ 6

นอกเหนือจากนี้ บันทึกของลูกาเกี่ยวกับพยานแห่งข่าวประเสริฐในกรุงเยรูซาเล็มยังยึดตามรูปแบบของการเติบโตภายนอก และการต่อต้านเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น:

- ในวันเพ็นเทกอสต์ คนประมาณ 3,000 คน ได้ถูกรวมเข้าเป็นสมาชิกคริสตจักร ในกิจการ 2
- สมาชิกภาพในคริสตจักรเติบโตขึ้นจนถึงประมาณ 5,000 คนเมื่อยอห์น และเปโตรถูกจำคุก ในกิจการ 4 และ
- ปุโรหิตชาวยิวมากมายถูกรวมเข้าเป็นสมาชิกคริสตจักร ในกิจการ 6

แม้กระนั้น ตามที่เราได้กล่าวก่อนหน้านี้ การเติบโตภายนอกนี้มักเกิดขึ้นควบคู่ไปกับการต่อต้านอย่างรุนแรงจากโลกของผู้ไม่เชื่อ ตัวอย่างเช่น:

- การจับกุม และการโบยตีเปโตร และยอห์น ในกิจการ 5
- การพลีชีพของสแตเฟน ในกิจการ 7 และ
- การที่คริสตจักรจะจัดกระจายจากเยรูซาเล็ม เพราะการถูกข่มเหง ในกิจการ 8

เราอาจคิดว่าความตึงเครียดภายในและการต่อต้านภายนอกจะทำให้คริสตจักรระยะเริ่มต้นในเยรูซาเล็มต้องท้อแท้ แต่ภายใต้ฤทธิ์อำนาจของพระวิญญาณบริสุทธิ์ สิ่งที่เกิดขึ้นจริงนั้นตรงกันข้าม ประจักษ์พยานแห่งข่าวประเสริฐยังคงเดินทางต่อไปด้วยความเข้มแข็งอันยิ่งใหญ่ โดยในที่สุดแล้ว ไม่มีสิ่งใดขัดขวางการก้าวหน้าต่อไปได้

แคว้นยูเดียและสะมาเรีย

จุดแบ่งสำคัญที่สองในหนังสือกิจการ เน้นการที่คริสตจักรเป็นพยานเพื่อข่าวประเสริฐในแคว้นยูเดีย และสะมาเรีย ในกิจการ 8:5-9:31 แคว้นยูเดียและสะมาเรียนั้นเทียบเท่าอย่างคร่าว ๆ กับแคว้นทางตอนใต้ และทางตอนเหนือของแผ่นดินพระสัญญาที่ประทานแก่อิสราเอลในพันธสัญญาเดิม พระเยซูเองก็เคยปฏิบัติพันธกิจในแคว้นเหล่านี้ก่อนเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ ประเด็นเน้นของลูกาเกี่ยวกับแคว้นยูเดีย และสะมาเรียสามารถแบ่งออกเป็นเรื่องราวสองชุด กล่าวคือ พันธกิจของฟิลิปในกิจการ 8:5-40 และการกลับใจของเปาโลในกิจการ 9:1-31

เรื่องราวเหล่านี้ดึงความสนใจไปสู่การเติบโตภายในของคริสตจักร เช่น การเติบโตภายในนั้น ดำเนินต่อไปเมื่อผู้เชื่อใหม่เต็มล้นด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์ตามที่เห็นในกิจการ 8 และเขาโลได้รับการแต่งตั้งเป็นอัครทูตหลังกลับใจใหม่ ในกิจการ 9

อย่างไรก็ตาม เคียงคู่ไปกับเหตุการณ์เหล่านี้ ความตึงเครียดก็ก่อตัวภายในคริสตจักรด้วย เช่น มีการตั้งคำถามในกิจการ 8 เนื่องจากผู้เชื่อบางคนยังไม่ได้รับพระวิญญาณบริสุทธิ์ และคนทำเวทมนตร์ ชื่อซีโมน พยายามซื้อฤทธิ์เดชของพระวิญญาณบริสุทธิ์จากอัครทูต ในกิจการ 8

ในอีกด้านหนึ่ง รูปแบบของการเติบโตภายนอกและการต่อต้านก็ดำเนินต่อไป เช่น คริสตจักรเติบโตต่อไปในเชิงปริมาณในแคว้นยูเดีย และสะมาเรียผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่นการที่คนมากมายกลับใจใหม่ผ่านทางพันธกิจประกาศข่าวประเสริฐของฟิลิป ในกิจการ 8 และการกลับใจใหม่ของเปาโล ในกิจการ 9

แม้กระนั้น การเติบโตนี้ก็ไม่ได้เกิดขึ้นโดยปราศจากการต่อต้านจากผู้ไม่เชื่อ เช่น เขาโลข่มเหงผู้เชื่อก่อนกลับใจใหม่ ในกิจการ 9 และชาวยิวบางคนพยายามลอบสังหารเขาโลหลังจากท่านกลับใจใหม่ ในกิจการ 9

เป็นอีกครั้งที่มีความตึงเครียดภายใน และการต่อต้านจากภายนอก แต่ในที่สุดแล้วก็ไม่สามารถขัดขวางคริสตจักรได้ ตรงกันข้าม พระวิญญาณบริสุทธิ์ใช้ความท้าทายเหล่านี้เพื่อสร้างวุฒิภาวะที่เข้มแข็ง และคริสตจักรก็เติบโตเชิงปริมาณขึ้นด้วย

ที่สุดปลายแผ่นดินโลก

ส่วนสำคัญที่สาม ของกิจการ บรรยายว่าข่าวประเสริฐจะขยายข้ามพรมแดนแห่งแผ่นดินพระสัญญา ออกไปถึงสุดปลายแผ่นดินโลกตามที่รู้จักกันในยุคนั้น ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เราจะสำรวจส่วนนี้ละเอียดมากขึ้น โดยเริ่มที่ความก้าวหน้าของข่าวประเสริฐในฟินิเซีย ไซปรัส และอันทิโอค ในบทที่ 9:32-12:25

ฟินิเซีย ไซปรัส และอันทิโอค

ส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ข่าวประเสริฐครั้งสำคัญออกไปนอกแคว้นยูเดีย และสะมาเรีย โดยขยายไปสู่แผ่นดินต่างชาติใกล้เคียง ได้แก่ฟินิเซีย ไซปรัส และอันทิโอคในซีเรีย ในกิจการตอนนี้ เราอ่านพบเกี่ยวกับพันธกิจของเปโตร ในเมืองลิดคาและซัฟฟา ในกิจการ 9:32-43

พันธกิจของเปโตรในการประกาศข่าวประเสริฐกับชาวต่างชาติ ชื่อ โครเนลิอัส ในเมืองซีซาร์ยา ใน 10:1-11:18 การที่ข่าวประเสริฐขยายไปยังเมืองอันทิโอคของซีเรีย ใน 11:19-30 และการที่เปโตรถูกปล่อยจากคุกกรุงเยรูซาเล็มอย่างมหัศจรรย์ ใน 12:1-25

ไม่น่าแปลกใจที่รูปแบบการเติบโตภายใน และความตึงเครียดก็ได้ดำเนินต่อไปในตอนนี้อย่างเช่นกัน ลูกาได้บันทึกหลายตัวอย่างของการเติบโตภายใน เช่น ชาวต่างชาติถูกนำเข้ามาในคริสตจักร ในกิจการ 10 และคริสตจักรได้รับการหนุนใจโดยการที่เปโตรถูกปล่อยจากที่คุมขังอย่างมหัศจรรย์ ในกิจการ 12 และแน่นอน มีความตึงเครียดที่เกี่ยวข้องกันด้วย ตัวอย่างเช่น ชาวยิวมากมายสังเกตเห็นว่าชาวต่างชาติเข้าร่วมสามัคคีธรรมกับพวกเขาในคริสตจักร ในกิจการ 11 และหลายคนต่อต้านการผ่อนคลายข้อบังคับตามพันธสัญญาเดิมเกี่ยวกับอาหาร ในกิจการ 11

และในตอนนี้อย่างเช่นกัน ลูกาได้เน้นรูปแบบการเติบโตภายนอก และการต่อต้าน เช่น ท่านเขียนเกี่ยวกับการเติบโตภายนอกโดยผ่านการกลับใจใหม่ของ โครเนลิอัส และชาวต่างชาติอีกมากมาย ในกิจการ 10 และพันธกิจประกาศข่าวประเสริฐที่ประสบความสำเร็จของบารนาบัส และคนอื่น ๆ ในเมืองอันทิโอค ในกิจการ 11 แต่การเติบโตนี้ก็หาได้ปราศจากการต่อต้านไม่ การข่มเหงที่นำมารวมถึงการที่ยากอบถูกสังหาร ในกิจการ 12 และการที่เปโตรถูกจำคุก ในกิจการ 12

แม้ว่าจะมีความตึงเครียดและการต่อต้าน แต่ในที่สุดแล้ว พยานแห่งข่าวประเสริฐก็ไม่สามารถถูกขัดขวางได้ พระวิญญาณบริสุทธิ์ได้อวยพระพรแก่การประกาศข่าวประเสริฐ และการสร้างสาวกของคริสตจักรต่อไป พระองค์เอาชนะความแตกแยกทางเชื้อชาติ และการข่มเหง รวมทั้งการที่เปโตรถูกปล่อยออกจากคุกด้วยวิธีการมหัศจรรย์ ไม่ว่าอุปสรรคใดจะถูกใช้เพื่อขัดขวาง แต่ข่าวประเสริฐก็ยังคงเดินหน้าต่อไป

ไซปรัส ฟริเจีย และกาลาเทีย

ในกิจการ 13:1-15:35 ลูกาก็ก้าวเข้าสู่ส่วนสำคัญที่สี่ของท่าน ได้แก่การที่ข่าวประเสริฐถูกเผยแพร่ไปยังไซปรัส ฟริเจีย และกาลาเทีย ในส่วนนี้ ข่าวประเสริฐได้ขยายออกจากกรุงเยรูซาเล็ม แคว้นยูเดีย และสะมาเรีย เข้าไปสู่บริเวณต่าง ๆ ด้านตะวันออกของเอเชียไมเนอร์ ส่วนนี้ของกิจการแบ่งออกเป็นสองตอนหลัก ได้แก่การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งแรกของเปาโล ใน 13:1-14:28 และสภาในกรุงเยรูซาเล็ม ใน 15:1-35

โดยสอดคล้องกับกลยุทธ์ของท่าน ลูกสะทอนให้เห็นรูปแบบการเติบโตภายใน และความตึงเครียดด้วยเช่นกัน ท่านชี้ให้เห็นการเติบโตภายในโดยผ่านสิ่งต่าง ๆ เช่น การที่เปาโลเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับคริสตจักรต่าง ๆ ในกาลาเทีย ในกิจการ 14 และการตัดสินใจของสภากรุงเยรูซาเล็ม ที่จะไม่บังคับให้ชาวต่างชาติที่กลับใจใหม่ต้องรับสุหนัต ในกิจการ 15

เช่นกัน ในส่วนนี้ ลูกาก็ได้กล่าวถึงความตึงเครียดภายใน โดยเฉพาะเมื่อท่านเขียนถึงความยากลำบากในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติที่กลับใจใหม่ ความตึงเครียดเกิดขึ้นระหว่างผู้เชื่อชาวยิว และชาวต่างชาติ เกี่ยวกับประเด็นเรื่องการเข้าสุหนัต และความเคร่งครัดของธรรมเนียมการรับประทานอาหารของชาวยิว ในกิจการ 15

ลูกาได้กล่าวถึงประเด็นการเติบโตภายนอก และการต่อต้าน หลายประเด็น เช่น การเติบโตเชิงปริมาณที่เกิดขึ้นจากการเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งแรกของเปาโล ตามที่บันทึกในกิจการ 14 แต่เช่นเคย การเติบโตนี้ก็ควบคู่ไปกับการต่อต้านอย่างรุนแรง ยกตัวอย่าง เปาโล และบารนาบัสถูกชาวยิวที่ไม่เชื่อปฏิเสธซ้ำแล้วซ้ำอีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองลิสตรา อีโคเนียม และอันทิโอก ในกิจการ 14 แม้กระนั้น พระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ยังคงขับเคลื่อนคริสตจักรไปข้างหน้าและเอาชนะอุปสรรคทุกอย่างตามทางเดินแห่งประชากรของพระองค์คือไปข่าวประเสริฐที่ไม่มีผู้ใดสามารถหยุดยั้งได้ ยิ่งคงดำเนินต่อไปเพื่อพระประสงค์ของพระเจ้าจะสำเร็จในที่สุด

เอเชีย มาซิโดเนีย และอากายา

ส่วนสำคัญที่ห้าของกิจการดำเนินจาก 15:36-21:16 ในส่วนนี้ พยานแห่งข่าวประเสริฐขยายไปยังแคว้นต่าง ๆ ของจักรวรรดิโรม ได้แก่เอเชีย มาซิโดเนีย และอากายา ส่วนนี้ของกิจการเน้นที่การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สอง และครั้งที่สามของเปาโล โดยในช่วงเวลาเหล่านี้ เปาโลเดินทางผ่านภาคตะวันออกของเอเชียน้อย เช่นเดียวกับที่ท่านเคยเดินทางก่อนหน้านั้น แต่จากนั้น ท่านก็คืบคั้น ไปยังแคว้นเอเชีย ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของเอเชียน้อย และได้ข้ามทะเลเอเจียนไปสู่หลายเมืองในมาซิโดเนีย และอากายา ซึ่งคือประเทศกรีซในปัจจุบัน

การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สองของเปาโล ถูกบันทึกไว้ในกิจการ 15:36-18:22 การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สามอยู่ใน 18:23-21:16 ในรูปแบบที่เราจะคุ้นเคยแล้ว พระวจนะบทเหล่านี้เน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตภายใน

การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สองของเปาโล ถูกบันทึกไว้ในกิจการ 15:36-18:22 การเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สามอยู่ใน 18:23-21:16 ในรูปแบบที่เราจะคุ้นเคยแล้ว พระวจนะบทเหล่านี้เน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างการเติบโตภายใน และความตึงเครียด ในที่นี้ เราพบหลายตัวอย่างของการเติบโตภายใน เช่น การที่ปรัสติลา กับอาควิลลา ได้สอนอปอลโล ในกิจการ 18 และการที่เปาโลอธิบายคำสอนอย่างละเอียดมากขึ้น ในธรรมศาลาที่เมืองเอเฟซัสและในห้องประชุมที่รินัส ในกิจการ 19

และแน่นอน ความตึงเครียดมากมายเกิดขึ้นพร้อมกับการเติบโตภายในนี้ เช่น เปาโล และบารนาบัสได้เถียงกัน เกี่ยวกับเรื่องมาระโก ทำให้พวกท่านได้แยกทางกัน ในกิจการ 15 และเปาโลเตือนคริสตจักรให้ปกป้องตนเองจากผู้นำคริสตจักรที่มีแรงจูงใจชั่วร้าย ในกิจการ 20

นอกจากนั้น เรายังได้อ่านเกี่ยวกับการเติบโตภายนอก และการต่อต้าน เช่น เราเห็นการเติบโตภายนอกด้วยมีคนมากมายที่กลับใจโดยผ่านการประกาศของเปาโล และในคริสตจักรต่าง ๆ ที่ท่านได้สร้างขึ้นในช่วงการเดินทางประกาศข่าวประเสริฐครั้งที่สอง และครั้งที่สาม ในกิจการ 15-21 แต่เราก็เห็นการต่อต้านด้วย เช่น ผู้งชนที่เกรี้ยวกราด พยายามสังหารเปาโล และชาวอิิวหัวรุนแรงที่ไล่ตามเปาโลจากเมืองหนึ่งไปยังอีกเมืองหนึ่ง ในกิจการ 17 และ 20 นี่เป็นอีกครั้งหนึ่ง ที่ถูกาแสดงให้เห็นว่าข่าวประเสริฐแพร่กระจายออกไปทั่วโลกนี้อย่างเกิดผล ความตึงเครียดภายใน และการต่อต้านภายนอกเป็นความยากลำบากที่เกิดขึ้นเสมอ แต่ก็ไม่สามารถหยุดยั้งความก้าวหน้าของพยานแห่งข่าวประเสริฐ ซึ่งได้รับฤทธานูภาพจากพระวิญญาณบริสุทธิ์

กรุงโรม

ส่วนหลักสุดท้ายของคำบรรยายของลูกาเน้นไปที่พยานแห่งข่าวประเสริฐในกรุงโรม ในกิจการ 21:17-28:31 ส่วนนี้มุ่งความสนใจไปที่การเดินทางของเปาโลจากเยรูซาเล็ม ไปจนถึงการถูกจับกุม การจำคุก และการถูกส่งตัวไปยังกรุงโรม ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากนั้น เนื้อหาเหล่านี้ถูกแบ่งอย่างคร่าว ๆ ออกเป็นสี่ส่วนใหญ่ ๆ คือ 1) การเป็นพยานครั้งสุดท้ายของเปาโลในเยรูซาเล็มในกิจการ 21:17-23:11; 2) การที่เปาโลถูกจำคุกใน 23:12-26:32; 3) การเดินทางอย่างยากลำบากสู่กรุงโรมใน 27:1-28:14; และสุดท้าย 4) การเป็นพยานของเปาโลในกรุงโรมใน 28:15-31

ตามที่เราได้คาดหมาย บทเหล่านี้ก็ครอบคลุมรูปแบบอันเป็นที่คุ้นเคยของการเติบโตภายใน และความตึงเครียด เราได้เห็นหลักฐานมากมายของการเติบโตภายใน ซึ่งรวมถึงผู้เชื่อชาวอิิวในเยรูซาเล็มที่มีความชื่นชมยินดี เมื่อพวกเขาได้ยินว่าชาวต่างชาติมากมายกำลังเข้ามาสู่ความเชื่อ ในกิจการ 21 และการที่เปาโล อีกทั้งคนอื่น ๆ เต็มใจที่จะทนทุกข์ แม้กระทั่งยอมพลีชีพเพื่อเผยแพร่งข่าวประเสริฐ ในกิจการ 22

แต่เราก็เห็นเช่นกันว่าการเติบโตภายในนี้ก็เคียงคู่ไปกับความตึงเครียด เช่น ข่าวลือที่ว่า เปาโลกำลังสอนผู้เชื่อชาวอิิวให้ละทิ้งธรรมเนียมดั้งเดิมของพวกเขา ในกิจการ 21 และความตึงเครียดหลังจากนั้นที่เกิดจากการที่เปาโลอยู่ในคริสตจักรกรุงเยรูซาเล็ม ในกิจการ 21

และเรายังได้เห็นรูปแบบของการเติบโตภายนอก และการต่อต้าน ลูกาบันทึกว่าคริสตจักรนั้นเติบโตอย่างก้าวกระโดดออกไปภายนอกในช่วงเวลานี้ เช่น เปาโลสามารถนำเสนอข่าวประเสริฐแก่ข้าราชการระดับสูงหลายคน ในกิจการ 23, 24, 25, 26, 28 และท่านประกาศโดยปราศจากการขัดขวางในกรุงโรม กิจการ 28 แต่ลูกาก็ได้ชี้ให้เห็นเช่นกันถึงการต่อต้านอย่างรุนแรงที่เคียงคู่กับการเติบโตนี้ ซึ่งรวมถึงการที่เปาโลถูกจับกุม และถูกจำคุกเป็นเวลาสี่ปี โดยรัฐบาลโรม ในกิจการ 24 และการที่เปาโลถูกจำคุกในกรุงโรม ในกิจการ 28

ส่วนหลักแต่ละส่วนของกิจการพิสูจน์ว่า พยานผู้สัจย์ชื่อแห่งข่าวประเสริฐไม่ได้ล้มเหลวเลย พระวิญญาณบริสุทธิ์ได้ประทานฤทธิ์อำนาจแก่คริสตจักร ในการนำข่าวประเสริฐจากเยรูซาเล็มไปถึงนครหลวงของจักรวรรดิโรม แม้คริสตจักรจะเผชิญความยากลำบากทั้งภายใน และภายนอก แต่ข่าวประเสริฐที่ไม่มีผู้ใดขัดขวางได้นั้น

ก็ได้้นำคริสตจักรไปสู่วิถีภาวะทางจิตวิญญาณและขยายตัวเชิงปริมาณมากขึ้น
เมื่อคริสตจักรเผยแพร่แผ่นดินของพระเจ้าไปยังสุคปลายแผ่นดินโลก

การประยุกต์ในยุคปัจจุบัน

เมื่อเราได้สำรวจกลยุทธ์เชิงโวหาร และเนื้อหาของกิจการแล้ว ต่อไปเราจะศึกษาหัวข้อที่สาม นั่นคือ
ขั้นตอนสู่การประยุกต์ในยุคปัจจุบัน อะไรคือประเด็นหลักที่จะพิจารณา เมื่อเราประยุกต์ความจริงต่าง ๆ ของกิจการเข้ากับสมัยของเรา?
เพื่อสำรวจหัวข้อนี้ ก่อนอื่นเราจะเน้นที่ลักษณะทางวรรณกรรมของกิจการ โดยใส่ใจลักษณะเฉพาะบางอย่างที่สำคัญ สอง
เราจะกล่าวถึงความไม่ต่อเนื่องบางประการระหว่างศตวรรษแรก และสมัยของเรา
ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้การประยุกต์หนังสือกิจการให้เข้ากับสมัยปัจจุบัน และสาม
เราจะยืนยันความต่อเนื่องสำคัญบางประการระหว่างศตวรรษแรก และสมัยปัจจุบัน
ซึ่งช่วยเราให้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความหมายดั้งเดิมของกิจการกับชีวิตของเราเอง
ให้เราเริ่มต้นที่ลักษณะทางวรรณกรรมของกิจการ

ลักษณะทางวรรณกรรม

วรรณกรรมแต่ละประเภท สั้นสั้นแนวคิดในรูปแบบแตกต่างกัน ยกตัวอย่าง เราพบวรรณกรรมหลากหลายประเภทในพระคัมภีร์ เช่น
บทบรรยายทางประวัติศาสตร์ บทร้อยกรอง สุนทรพจน์ คำอุปมา สุภาษิต กฎหมาย และอื่น ๆ
วรรณกรรมแต่ละประเภทนี้สื่อสารในแนวทางแตกต่างกัน ถ้าเราหวังจะเข้าใจหนังสือกิจการในรูปแบบที่เราชอบสนองได้
เราก็ต้องพิจารณาถึงประเภทวรรณกรรมในกิจการ และแนวทางที่วรรณกรรมประเภทนี้ใช้เพื่อสื่อสารแนวคิดต่าง ๆ

มีหลายสิ่งที่เราอาจกล่าวได้เกี่ยวกับกิจการจากมุมมองเชิงวรรณกรรม แต่ด้วยเหตุผลด้านเวลา
เราจึงสามารถเน้นเพียงแต่ลักษณะเฉพาะสามประการของหนังสือเล่มนี้ หนึ่ง ลูกาได้คัดสรรเนื้อหาที่ท่านรายงาน สอง
ท่านออกแบบหนังสือกิจการให้มีลักษณะแบ่งเป็นตอน ๆ และสาม ท่านสื่อสารคำสอนมากมายของท่านด้วยการสื่อเป็นนัยยะ
ก่อนอื่นให้เราดูที่ธรรมชาติการคัดสรรเนื้อหาของหนังสือกิจการ

การคัดสรร

นักประวัติศาสตร์ทุกคนจำเป็นต้องทำการคัดสรร เพราะมีข้อมูลความจริง บุคคล และเหตุการณ์ต่าง ๆ มากมายเกินไปในโลกนี้
ที่มนุษย์คนหนึ่งจะสามารถเขียนรายงานทุกอย่างได้อย่างครบถ้วน เหตุการณ์ในกิจการครอบคลุมเวลาหลายปี
ตั้งแต่การขึ้นสู่สวรรค์ของพระเยซู ไปจนถึงการที่เปาโลถูกจำคุกในกรุงโรม รวมแล้วสาม หรือสี่ศตวรรษ ในช่วงดังกล่าว
มีเหตุการณ์สำคัญมากมายอย่างไม่น่าเชื่อเกิดขึ้นในคริสตจักร ซึ่งมากเกินกว่าที่จะนับได้ กระนั้น ลูกาได้เขียนเพียงแค่ 28 บท
ซึ่งค่อนข้างสั้น ฉะนั้น เราจึงรู้ว่าท่านรายงานเพียงแค่เศษเสี้ยวเล็ก ๆ ของสิ่งทั้งหมดเท่านั้น
แต่ท่านพิจารณาอย่างไรว่าเหตุการณ์ใดควรจะถูกกล่าวถึง? ท่านตัดสินใจอย่างไรว่าสิ่งใดจะละเว้น?

ลูกาได้รับการทรงนำโดยพระวิญญาณบริสุทธิ์ ให้เลือกสรรข้อมูลเล็ก ๆ ในประวัติศาสตร์เหล่านี้ ซึ่งสำคัญยิ่งยวดสำหรับความเข้าใจในพันธกิจของพระเยซู โดยผ่านอัครทูต และสำหรับการจูงใจให้ผู้อ่านของท่านน้อมรับคำสอนศูนย์กลางบางประการของอัครทูต

ฉะนั้น เมื่อเราพยายามหาหนทางที่จะประยุกต์หนังสือกิจการเข้ากับโลกสมัยใหม่ เราจึงจำเป็นต้องทำสองสิ่ง คือ หนึ่ง เราจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงความผิดพลาดจากการคิดว่าลูกาบันทึกทุกสิ่งที่เราจะต้องรับรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์คริสตจักรในช่วงเวลานี้ มีคำถามมากมายที่ท่านไม่ได้ตอบไว้ ดังนั้น เราจึงจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการมองหาทุกคำตอบในหนังสือกิจการสำหรับปัญหาของเราในปัจจุบัน

สอง เราต้องระลึกเสมอว่า แต่ละเรื่องราวในหนังสือกิจการ มีไว้เพื่อช่วยให้ลูกาบรรลุจุดประสงค์ทั้งสองของท่าน ด้วยเหตุนี้ เราจึงจำเป็นต้องอ่านทุกสิ่งในหนังสือเล่มนี้ด้วยมุมมองว่า กิจการช่วยให้ลูกาขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายนี้ได้อย่างไร เราจึงควรตั้งคำถามท่านเองน้อยอยู่เสมอ เช่น สิ่งนี้สอนอะไรเราเกี่ยวกับคริสตจักรยุคแรก? และคำสอนอะไรที่หนังสือเล่มนี้หนุนใจให้เรานำมาใช้?

การแบ่งเป็นตอน ๆ

นอกจากการคัดสรรด้านเนื้อหาแล้ว วรรณกรรมกิจการยังมีลักษณะแบ่งออกเป็นตอน ๆ ด้วย กล่าวคือ กิจการเป็นหนังสือที่รวบรวมเรื่องราว และเหตุการณ์สั้น ๆ ต่อเนื่องกัน เมื่อเราอ่านหนังสือกิจการ จึงสำคัญที่จะต้องทราบว่ามีบทบรรยายเหตุการณ์แต่ละตอนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ และข้อความในภาพรวมของลูกา แต่ละเรื่องราวช่วยเสริมวิถีใดวิถีหนึ่งให้กับพันธกิจโดยรวมของท่าน ในการสอนเซอโฟลัสเกี่ยวกับข่าวประเสริฐแห่งแผ่นดินของพระเจ้าในพระคริสต์ ฉะนั้น ภาพใหญ่นี้จึงควรทำหน้าที่เป็นฉากหลัง และบริบทสำหรับแต่ละเหตุการณ์ที่เราอ่านกิจการ

แม้กระนั้น เหตุการณ์แต่ละตอนก็แตกต่างกัน โดยแต่ละตอนต่างมีประเด็นย่อย และรายละเอียดของตัวเองเพื่อสอนเกี่ยวกับแนวทางที่คริสตจักรจะสร้างแผ่นดินของพระเจ้าในพระคริสต์ต่อไปโดยผ่านข่าวประเสริฐ นี่จึงหมายความว่า เมื่อเราอ่านกิจการ เราไม่ควรปล่อยให้ความสนใจของเราที่มีต่อจุดประสงค์หลักของลูกาบังคับประเด็นย่อยต่าง ๆ ที่ท่านกำลังเสนอ เราต้องใส่ใจต่อทั้งภาพใหญ่ และภาพเล็ก โดยทำความเข้าใจว่าเหตุการณ์แต่ละตอนสนับสนุนเป้าหมายที่ใหญ่กว่าอย่างไร และเหตุการณ์แต่ละตอนช่วยนิยามรายละเอียดต่าง ๆ ของเป้าหมายนั้นอย่างไร นอกเหนือจากการคัดสรร และลักษณะเป็นตอน ๆ แล้ว รูปแบบบทบรรยายของกิจการยังได้สื่อเป็นนัยยะแห่งคำสอนอีกด้วย

การสื่อเป็นนัยยะ

กล่าวแบบกว้าง ๆ ในพันธสัญญาใหม่ มีวรรณคดีสองประเภทหลัก ได้แก่ บทบรรยายเหตุการณ์ และบทสนทนาโต้ตอบ วรรณกรรมโต้ตอบ คือ วรรณคดีที่นำเสนอบทสนทนา เช่น เมื่อตัวละครในหนังสือเล่มหนึ่งกำลังพูด หรือ เมื่อผู้เขียนกล่าวโดยตรงกับผู้รับสารของเขา ยกตัวอย่าง จดหมายฝากต่าง ๆ ในพันธสัญญาใหม่ประกอบด้วยวาทกรรมโต้ตอบเป็นหลัก

โดยผู้เขียน เช่นเปาโล กำลังพูดโดยตรงกับผู้รับจดหมายของท่าน แน่แน่นอน จดหมายฝากบางฉบับประกอบด้วยบทบรรยายเหตุการณ์สั้น ๆ อยู่บ้าง และเราอาจพบแม้กระทั่งบทเพลง หรือสุภาษิตในบางโอกาส แต่องค์ประกอบหลักก็คือ วาทกรรมโต้ตอบ และในบทเรียนนี้ประเด็นหลักที่เราต้องการกล่าวถึงเกี่ยวกับวาทกรรมโต้ตอบก็คือ การสื่อสารคำสอนส่วนใหญ่โดยตรงอย่างชัดเจน เมื่อเปาโลเขียนจดหมายฉบับหนึ่งเพื่อบอกผู้อ่านของท่านให้คิดหรือทำอะไร ท่านบอกคนเหล่านั้นโดยตรงว่าท่านต้องการอะไร

อีกด้านหนึ่ง ข้อเขียนบรรยายเหตุการณ์เป็นวรรณคดีประเภทหลักในพระกิตติคุณทั้งสี่เล่ม รวมถึงบทเรียนของเราคือหนังสือกิจการด้วย บทบรรยายเหตุการณ์ คือวรรณคดีที่เล่าเรื่อง และให้คำสอนในแนวทางอ้อม แน่แน่นอนว่าในหนังสือนี้ก็มีบทสนทนาโดยตรงด้วย โดยเฉพาะสุนทรพจน์ หรือคำกล่าวของตัวละครบางคน แต่วรรณคดีประเภทหลักของพระกิตติคุณทั้งสี่ และกิจการก็คือวรรณคดีแบบบรรยายเหตุการณ์ ในขณะที่บทโต้ตอบมีแนวโน้มที่จะสอนสิ่งต่าง ๆ อย่างชัดเจน แต่บทบรรยายเหตุการณ์มีแนวโน้มที่จะให้คำสอนอย่างเป็นนัยยะ โดยปล่อยให้ผู้อ่านอนุมานบทเรียนด้วยตนเอง บทบรรยายเหตุการณ์มีอิทธิพลต่อผู้อ่านไม่ใช่เพราะคำสอนแบบตรงไปตรงมา แต่เพราะใช้วิธีที่ละเอียดอ่อนกว่า บทบรรยายประเภทนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้อ่านถอดบทเรียนจากทัศนคติ การกระทำ และถ้อยคำของตัวละครต่าง ๆ โดยเรียนรู้ที่จะนำสิ่งเหล่านั้นที่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้ามาใช้ และหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้นที่ขัดแย้งกับพระประสงค์ของพระเจ้า

ให้เรามองแบบนี้ โดยส่วนใหญ่แล้ว บทบรรยายเหตุการณ์ เช่นกิจการ ดูเหมือนจะบ่งบอกข้อมูลความจริงเท่านั้น สิ่งนี้เกิดขึ้นสิ่งนั้นเกิดขึ้น จากนั้นอีกสิ่งหนึ่งก็เกิดขึ้น ดูเผิน ๆ แล้ว เหมือนจะเป็นเพียงแค่งานเหตุการณ์ ตามที่เราได้เห็น ในบางโอกาส ลูกาก็ได้ให้ความเห็นอย่างชัดเจนเกี่ยวกับนัยยะสำคัญขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องราวของท่าน แต่โดยภาพรวมแล้ว ท่านบรรยายเหตุการณ์ หรือความเป็นจริง โดยออกความเห็นน้อยมาก หรือไม่ออกความเห็นเลย แม้กระนั้น สิ่งที่เป็นจริงก็คือ บทบรรยายของท่านไม่ได้ถูกเขียนขึ้นเพียงเพื่อรายงานเหตุการณ์เท่านั้น ท่านมีแรงจูงใจในการสั่งสอนด้วย และท่านใช้บทบรรยายของท่านเพื่อสื่อสารแนวคิดเหล่านี้โดยการสื่อเป็นนัย

ผมขอขยายแนวคิดนี้โดยใช้ประสบการณ์จากชีวิตจริงของผมเอง คือ เมื่อลูกสาวของผม ยังอายุน้อยมาก เธอเคยถูกสอนไม่ให้ทานช็อกโกแลตก่อนอาหารเช้า แต่某天หนึ่ง เธอมาถึงโต๊ะอาหารโดยริมฝีปากของเธอเป็นช็อกโกแลต ผมถามว่า เธอได้ทานช็อกโกแลตมาหรือ และเธอก็ทำตาโต พร้อมปฏิเสธว่า “หนูไม่ได้ทานช็อกโกแลตเลยคะ คุณพ่อ”

ในฐานะพ่อ ผมมีสองวิธีที่จะจัดการกับสถานการณ์นี้ ผมอาจจะจัดการเรื่องนี้โดยตรง และชัดเจน โดยใช้บทโต้ตอบว่า “ลูกไม่ได้พูดความจริง พ่อเห็นช็อกโกแลตบนหน้าของลูก ลูกจะลำบากนะ” แต่ผมก็มีทางเลือกที่จะใช้บทบรรยายเหตุการณ์ อันเป็นกลวิธีทางอ้อม และสื่อสารโดยนัยยะ ผมอาจจะให้ลูกสาวตัวน้อยมานั่งบนตัก และพูดกับเธอว่า “พ่อจะเล่าเรื่องให้หนูฟังนะ กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเด็กหญิงคนหนึ่งที่ถูกสั่งไม่ให้เล่นจนเมื่อเธอสวมชุดสุดโปรดอยู่ แต่เธอก็ยังไปเล่นจนแม้จะอยู่ในชุดสุดโปรดนั้น แล้วก็ทำให้ชุดสกปรกมาก ลูกคิดยังไงกับการกระทำของเด็กหญิงคนนั้น?”

กลยุทธ์เชิงโวหารผ่านบทบรรยายเหตุการณ์เช่นนี้ ทำงานในระดับการสื่อสาร โดยนัยยะเป็นหลัก ซึ่งจะเชิญชวนให้เด็กน้อยเริ่มสงสัยว่า “เป็นเรื่องไม่ดีเลยใช่ไหม ที่เด็กหญิงคนนั้นไม่เชื่อฟัง?” ความงาม และพลังของบทบรรยายเหตุการณ์ก็คือ เป็นการสื่อสารแนวคิดลักษณะนี้โดยนัยยะ ถ้าละเอียดอ่อนพอ บทบรรยายเช่นนี้ก็จะทำให้ผู้ฟังเกิดความผูกพันกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในเรื่อง คนที่ใช้บทบรรยายก็จะเกิดความผูกพันส่วนตัว ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังไม่พยายามปกป้องตนเองหรือแก้ตัว สามารถส่งผลให้ผู้ฟังรับคำสอนได้ง่ายขึ้น

เนื้อหาประมาณร้อยละ 70 ของกิจการ ถูกนำเสนอในรูปแบบของบทบรรยายเหตุการณ์ โดยส่วนใหญ่แล้ว ลูกก้ากำลังบอกผู้อ่านของท่านว่า “ข้าพเจ้าจะเล่าให้ท่านฟังเกี่ยวกับงานของพระเจ้าในคริสต์จักรยุคแรก”แน่นอน เรื่องราวที่ท่านบอกคนเหล่านั้นเป็นจริงทั้งสิ้น ท่านเชิญพวกเขาให้ก้าวเข้ามาสู่โลกแห่งข้อเท็จจริงของประวัติศาสตร์ แต่ท่านนำเสนอประวัติศาสตร์ในรูปแบบของการเล่าเรื่องราว เพราะท่านต้องการให้ผู้อ่านอโนมาน หาข้อสรุปจากข้อเท็จจริงที่ท่านบันทึก ฉะนั้น เมื่อเราอ่านหนังสือกิจการ จึงสำคัญที่เราจะต้องค้นหาคำสอนโดยนัยยะเหล่านี้ให้พบ

แน่นอน หนึ่งในวิธีหลักที่จะประเมิน และประยุกต์บทบรรยายเหตุการณ์ใด ๆ ก็ตามในพระคัมภีร์เข้ากับชีวิตของเราก็คือ โดยการดูว่าพระเจ้ามีปฏิริยาเช่นไรต่อการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น เหนือสิ่งอื่นใด ถ้อยคำ และการกระทำของพระเจ้าในสมบูรณแบบ ปราศจากข้อผิดพลาด ด้วยเหตุนี้ เราจึงควรใส่ใจเสมอกับสิ่งต่าง ๆ ในหนังสือกิจการที่พระเจ้าได้ยอมรับ และอวยพระพร เช่นเดียวกับสิ่งต่าง ๆ ที่พระองค์ได้ปฏิเสธ หรือสาปแช่ง สิ่งใดก็ตามที่พระเจ้าอวยพระพรต้องเป็นสิ่งดี และสิ่งใดก็ตามที่พระองค์ปฏิเสธ หรือสาปแช่งต้องเป็นสิ่งชั่วร้าย เมื่อเราอ่านหนังสือกิจการ เราควรแสวงหาที่จะกระทำตามแบบอย่างความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมที่เป็นที่พอพระทัยพระเจ้า และหลีกเลี่ยงความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมที่ต่อต้านพระองค์

นอกจากนี้ เนื่องจากลูกก้าอัครทูตต่าง ๆ ของผู้นำคนสำคัญของคริสต์จักรยุคแรก อีกวิธีหนึ่งซึ่งถือได้สำหรับเราที่จะเข้าใจคำสอนโดยนัยยะของลูกก้า ก็คือ โดยการสังเกตตัวอย่างต่าง ๆ ที่ลูกก้าให้ไว้ เมื่อบุคคลซึ่งเป็นผู้นำเชื่อถือ เช่น อัครทูต ผู้เผยพระวจนะ และผู้นำคริสตจักรผู้เป็นที่เคารพของคนอื่น ๆ ได้กระทำหรือกล่าวถึงใด ปกติแล้ว เราสามารถอนุมานได้ว่า นั่นคือแนวทางที่เราน่าจะเห็นด้วยกับพวกเขา การกระทำของพวกเขาเหมาะสม และคำพยานของพวกเขาเป็นจริง ผลลัพธ์ก็คือ การตอบสนองของเราต่อการเรียกร้องเช่นนี้ควรออกมาจากจิตใจของเรา และเราควรหลอหลอมพฤติกรรม และความคิดของเราตามแบบของพวกเขาด้วยเช่นกัน

และในทางกลับกัน ก็เป็นจริงด้วย เมื่อบุคคลต่าง ๆ ในหนังสือกิจการถูกกล่าวโทษโดยอัครทูต หรือคริสตจักร เราจึงอนุมานได้ว่าการกระทำของพวกเขาชั่วร้าย ซึ่งเราไม่ควรถือเป็นเยี่ยงอย่าง จริงอยู่ สิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นเพียงนัยยะประเภทเดียว ที่ลูกก้าได้ สื่อสารในกิจการ แต่ก็เป็นหลักการอันค่อนข้างชัดเจนแก่ผู้อ่านยุคปัจจุบัน ที่เริ่มเรียนรู้ว่าจะทำการอนุมานบทบรรยายเหตุการณ์ในพระคัมภีร์ให้ถูกต้องได้อย่างไร

เมื่อเราเข้าใจลักษณะทางวรรณกรรมของกิจการแล้ว ต่อไป เราควรหันไปศึกษาความไม่ต่อเนื่องระหว่างศตวรรษแรก และโลกยุคปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิธีที่เราประยุกต์ใช้หนังสือกิจการ

ความไม่ต่อเนื่อง

เราต้องจำไว้เสมอว่า ถึงแม้พระคัมภีร์จะถูกเขียนขึ้น “เพื่อ” เรา แต่ก็ไม่ได้ถูกเขียน “ถึง” เราโดยตรง เรารู้ชัดเจนว่าผู้รับสารดั้งเดิม คือเชอโอฟิลัส และผู้คนที่มิใช่ชีวิตอยู่ในคริสต์ศตวรรษที่หนึ่ง ดังนั้น ความหมายในจุดนี้ก็คือ เมื่อเราอ่านหนังสือของลูกก้า เราก็เหมือนกำลังแอบอ่านจดหมายของคนอื่น เราจะไม่ได้ยินสิ่งที่ ลูกก้ากล่าวแก่เราเท่ากับที่เรา “แอบได้ยิน” สิ่งที่ท่านกล่าวแก่คนอื่น ดังนั้น เราควรคาดหมายที่จะพบว่า อย่างน้อย คำสอนบางประการ ในกิจการประยุกต์กับเราไม่เหมือนกับที่ได้ประยุกต์กับเชอโอฟิลัส และผู้อ่านดั้งเดิมคนอื่น ๆ ของลูกก้า ถ้าเราเพียงแต่กล่าวซ้ำในสิ่งที่เราเห็นในพระคัมภีร์ โดยไม่นำความแตกต่างเหล่านี้มาพิจารณา

จะทำให้เราประยุกต์พระวจนะของพระเจ้ามาใช้แบบคิด ๆ ในแนวทางที่เป็นอันตรายได้เสมอ

เราจะสรุปประเด็นสำคัญของความไม่ต่อเนื่องระหว่างโลกสมัย
ลูกา และสมัยของเราในสองแนวทาง หนึ่ง เรามีชีวิตอยู่ต่างช่วงเวลากับพวกเขา และสอง
โลกได้เปลี่ยนไปค่อนข้างมากตั้งแต่ศตวรรษแรก ดังนั้น เราจึงอยู่ในสภาวะการณ์
และสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากที่ผู้อ่านดั้งเดิมของลูกาได้เผชิญ ก่อนอื่น เราจะพิจารณาข้อเท็จจริงประการแรก นั่นคือ
เรามีชีวิตอยู่ต่างช่วงเวลากับคนกลุ่มแรกที่ได้รับหนังสือกิจการ

ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

เพื่อเป็นตัวอย่าง สำคัญมากที่เราต้องจำไว้ว่า หนังสือกิจการเน้นไปที่อัครทูต นั่นคือ
ผู้ที่ได้รับสิทธิอำนาจในการเป็นพยานของพระคริสต์ในศตวรรษแรก กิจการมากมายของพระเจ้าโดยผ่านอัครทูต มีลักษณะเฉพาะตัว
สำหรับเวลา และสถานที่นั้น ๆ ในประวัติศาสตร์การทรงไถ่ กล่าวคือ กิจการเหล่านั้นเป็นความสำเร็จก้าวใหม่
และเป็นรากฐานที่จะไม่มีวันถูกทำซ้ำซ้ำได้อีก ตัวอย่างหนึ่งก็คือ เพียงแค่เรามีตัวตนอยู่ของอัครทูตก็เป็นเอกลักษณ์แล้ว
ตามที่เราจะเห็นในบทเรียนภายหลัง จะไม่มีวันมีอัครทูตคนอื่นใดอีกหลังจากนี้ สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจในคุณสมบัติของตำแหน่งอัครทูตก็คือ
ผู้นั้นจะต้องได้เคยเห็นพระเจ้าผู้เป็นเจ้าผู้สิ้นพระชนม์ อีกสิ่งที่น่าสนใจก็คือ
ผู้นั้นจะต้องได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอัครทูตโดยตรงจากพระเจ้าพระองค์เอง ฉะนั้น ในขณะที่มีเหตุผลจะกล่าวว่าหนังสือกิจการ
ได้สอนเราให้เคารพและยอมอยู่ภายใต้อำนาจของผู้นำคริสตจักร แต่เราก็ไม่มีอัครทูตที่มีชีวิตอยู่ท่ามกลางพวกเราในวันนี้
สิ่งที่ดีที่สุดที่เราทำได้ก็คือการยอมอยู่ภายใต้คำพยานที่อัครทูตบันทึกไว้ในพันธสัญญาใหม่

นำเสียดายที่คริสเตียนหลายกลุ่มได้มองหนังสือกิจการว่าเป็นแม่แบบของการดำเนินชีวิตคริสเตียน
ที่เราจะต้องทำตามอย่างเคร่งครัดในทุกยุคทุกสมัย เช่น กิจการ 2:1-4 สอนเราว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ถูกเทลงมาในลักษณะที่น่าทึ่ง
และน่าอัศจรรย์ในวันเพ็นเทกอสต์ และคนเหล่านั้นที่ได้รับพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็เริ่มที่จะประกาศข่าวประเสริฐด้วยภาษาถิ่น
และอีกหลากหลายภาษา นี่คือการพิเศษที่เกิดขึ้นในช่วงแรกของการเทพระวิญญาณลงมา เพื่อมอบอุปทานภาพแก่อัครทูต
และผู้เชื่อคนอื่น ๆ ในยุคแรก เพื่อการปรนนิบัติพระคริสต์ เหตุการณ์คล้ายคลึงกันเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ในกิจการ
แต่ก็เป็นผลโดยตรงของพันธกิจของอัครทูตเท่านั้น สิ่งที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอในกิจการ ก็คือความจริงที่ว่า
ผู้เชื่อทุกคนได้รับพระวิญญาณบริสุทธิ์เพื่อรับการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ และเพื่อเป็นพยาน สิ่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นสม่ำเสมอในกิจการ
ก็คือการปรากฏ หรือการไม่ปรากฏของการสำแดงบางลักษณะเฉพาะของพระวิญญาณบริสุทธิ์ กระนั้น บางสาขาของคริสตจักรก็ยืนยันว่า
แม้แต่ในปัจจุบัน การเต็มสันด้วยพระวิญญาณบริสุทธิ์ของแต่ละคนต้องถูกสำแดงออกเสมอด้วยการเผยพระวจนะด้วยภาษาต่าง ๆ
หรือภาษาแปลก ๆ เมื่อคริสเตียนเจตนาไม่ได้พิจารณาความไม่ต่อเนื่องระหว่างศตวรรษแรก และสมัยของเรา
พวกเขาก็มักจะพยายามประยุกต์คำสอนของกิจการในแนวทางที่ไม่เหมาะสม

สภาวะการณ์ที่แตกต่าง

นอกจากมีชีวิตอยู่คนละช่วงเวลากับผู้รับสารดั้งเดิมของกิจการแล้ว พวกเราซึ่งเผชิญสภาวะการณ์ที่แตกต่างกันด้วย เช่น วัฒนธรรมและสถานการณ์ส่วนบุคคลที่ต่างกัน เหตุการณ์ทั้งหมดในกิจการเกิดขึ้นในสภาวะการณ์ทางประวัติศาสตร์ของศตวรรษแรก และบทบรรยายหลายแห่งของลูกา ก็อยู่ภายใต้เงื่อนไขของสภาวะการณ์ทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเหล่านี้ด้วยเช่นกัน

น่าเสียดายที่ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา มีคริสเตียนหลายกลุ่มพยายามที่จะสัดซ์ข้อต่อคำสอนในกิจการอย่างเคร่งครัด ด้วยการย้อนกลับไปปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ตามวัฒนธรรมของคริสตจักรยุคศตวรรษแรก เช่น ในกิจการ 5:42 เราอาจพบว่าคริสตจักรมีการรวมตัวกันที่บ้าน หรือในที่ส่วนตัว โดยการอ้างอิงข้อนี้ คริสเตียนบางคน ได้ยืนยันว่า คริสตจักรในปัจจุบันต้องประชุมกันในบ้าน ไม่ใช่ในอาคารของคริสตจักร และในกิจการ 6:1 เราพบว่าคริสตจักรในกรุงเยรูซาเล็มจัดหาอาหารให้แก่หญิงหม้าย ด้วยเหตุนี้ คริสเตียนบางคนในปัจจุบันจึงยืนยันว่าทุกคริสตจักรต้องมีบริการอาหารสำหรับหญิงหม้าย ให้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจ แน่นนอน ไม่มีอะไรผิด หากคริสตจักรปัจจุบันจะประชุมกันในบ้านหรือจะให้บริการอาหารแก่หญิงหม้าย แต่เราต้องยอมรับว่าการปฏิบัติเช่นนี้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของสภาวะการณ์ของคริสตจักรในศตวรรษแรก ตัวอย่างคือ การถูกกักขังเหม่งทำให้จำเป็นต้องมีการประชุมกันตามบ้าน แต่ในบริเวณของโลกนี้ ที่ไม่มี หรือแทบจะไม่มีการกักขังเหม่ง คริสตจักรก็ไม่จำเป็นต้องประชุมกันตามบ้าน แต่เมื่อมีสภาวะการณ์คล้ายคลึงกับที่คริสเตียนยุคแรกเผชิญ การประยุกต์หลักการเหล่านี้ในพระคัมภีร์มาใช้จึงจะสมเหตุสมผล แต่رابิดที่สถานการณ์ของเราแตกต่างไป เราอาจจำเป็นต้องประยุกต์หลักการเดียวกันนี้ในพระคัมภีร์ในแนวทางที่แตกต่างออกไป

แท้จริงแล้ว เรามักพบการประยุกต์หลักการเดียวกันด้วยวิธีที่แตกต่างกันแม้ในหนังสือกิจการเอง ตัวอย่างเช่น ในกิจการ 2:44-45 ลูกาบรรยายว่าสมาชิกของคริสตจักรในกรุงเยรูซาเล็มถือครองทรัพย์สินร่วมกัน แต่ในหนังสือกิจการเช่นกัน เราก็พบด้วยว่าหลายคริสตจักรที่สถาปนาโดยอัครทูตเปาโล มีการประชุมกันที่บ้านของพลเมืองที่มั่งคั่ง หรือผู้นำของเมือง โดยไม่มีกการกล่าวถึงการดำเนินชีวิตโดยพึ่งพาทรัพย์สินส่วนรวมเลย และโดยปราศจากการวิจารณ์แนวปฏิบัติทั้งสองด้วย ตั้งแต่จุดเริ่มต้น คริสตจักรได้ยอมรับว่า หลักการเดียวกันในพระคัมภีร์ต้องถูกประยุกต์ในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในเวลานั้น ๆ เราต้องไม่ยึดติดกับเพียงแค่การเลียนแบบเพื่อจะได้ไม่ต้องประยุกต์อย่างรับผิดชอบ

หลังจากได้บรรยายลักษณะทางวรรณกรรมของกิจการ และได้ศึกษาเค้าโครงกว้าง ๆ ของความไม่ต่อเนื่องระหว่างยุคของลูกาและยุคของเราแล้ว เราก็ควรจะหันไปศึกษาความต่อเนื่องสำคัญบางประการระหว่างศตวรรษแรกและโลกยุคปัจจุบัน

ความต่อเนื่อง

เราอาจสรุปประเด็นสำคัญของความต่อเนื่องระหว่างคริสเตียนในสองยุค โดยกล่าวว่า 1) เรามีพระเจ้าผู้ประกอบด้วยสามพระภาคองค์เดียวกัน ผู้ดำรงอยู่ในพระภาคของพระบิดา พระบุตร และพระวิญญาณบริสุทธิ์ 2) เรามีจุดมุ่งหมายเดียวกัน นั่นคือ เพื่อสร้างแผ่นดินของพระเจ้าในพระคริสต์ และ 3) เรามีข่าวประเสริฐเดียวกัน นั่นคือ ข้อความเดียวกันแห่งความรอด และการไถ่ ซึ่งกำหนดว่าเราจำเป็นต้องตอบสนองด้วยความเชื่อ การสำนึกผิด และการเชื่อฟัง ให้เราเริ่มต้นด้วยความจริงที่ว่า ทั้งคริสเตียนศตวรรษแรก และเราต่างมีพระเจ้าองค์เดียวกัน

พระเจ้าองค์เดียวกัน

บันทึกของลูกาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การช่วยให้รอด ได้เตือนใจเราว่า เราปรนนิบัติ และเป็นพยานถึงพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวกับที่บรรดาอัครทูต และคริสตจักรยุคแรกปรนนิบัติ คริสเตียนแต่ละคนได้รับอำนาจจากพระวิญญาณบริสุทธิ์องค์เดียวกันกับที่สถิตอยู่กับคริสเตียนในศตวรรษแรก และเราทำทุกสิ่งเพื่อพระสิริ และพระเกียรติของพระบิดาองค์เดียวกัน พระเจ้าองค์ตรีเอกานุภาพของเราไม่เคยเปลี่ยนแปลง

พระเจ้าทำงานผ่านข่าวประเสริฐด้วยวิถีทางอันอัศจรรย์ในศตวรรษแรก และพระองค์ยังคงกระทำเช่นนั้นในปัจจุบัน ถ้าดูเหมือนพระเจ้าจะห่างไกลจากชีวิตส่วนตัวของคุณ หรือจากชีวิตของคริสตจักร หรือนิยามของคุณ นั่นหมายความว่าสิ่งต่าง ๆ คงไม่ได้เป็นเหมือนที่ควรจะเป็น ถ้าเราไม่เห็นพระเจ้าทำงานโดยการนำความรอดมาสู่ผู้ที่หลงหาย และโดยการสร้างคริสตจักรของพระองค์ เราก็จะต้องหันมาหาพระเจ้าด้วยความสำนึกผิด และด้วยศรัทธา โดยทูลขอให้พระองค์กระทำพันธกิจประวัติศาสตร์ความรอดอันเปี่ยมด้วยพระคุณของพระองค์ต่อไปในชีวิตของเรา และในบรรดาคริสตจักร

นอกจากมีพระเจ้าองค์เดียวกันแล้ว คริสเตียนในปัจจุบันก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกับจุดมุ่งหมายของคริสตจักรในหนังสือกิจการด้วย

จุดมุ่งหมายเดียวกัน

ในหนังสือกิจการ จุดประสงค์ของพระเจ้าก็เพื่อสร้างแผ่นดินของพระองค์ในพระคริสต์โดยผ่านบรรดาอัครทูต พวกเขาทำพันธกิจเพื่อจุดประสงค์นี้ โดยการพุ่มพักคริสตจักร และขยายขนาดของคริสตจักร โดยผ่านข่าวประเสริฐ แต่พวกเขาก็รู้เช่นกันว่า การขยายแผ่นดินของพระเจ้าให้เต็มแผ่นดินโลกจะต้องใช้คนมากกว่า 12 คนที่ทำงานเพียงแค่วันละไม่กี่ปี เช่นนั่นเอง พวกเขาจึงเตรียมคริสตจักรให้แบกรับพันธกิจนี้เคียงคู่กับพวกเขา และสานต่อพันธกิจหลังจากพวกเขาจากโลกนี้ไปแล้ว เราอาจกล่าวได้ว่า พระเยซูได้มอบหมายอัครทูตให้กระทำพันธกิจแห่งการสร้างแผ่นดินของพระองค์ฉันใด อัครทูตก็ได้มอบหมายพันธกิจนี้แก่คริสตจักรฉันนั้น

แน่นอน พันธกิจแห่งการสร้างแผ่นดินของพระเจ้าจะไม่อาจสำเร็จได้ จนกว่าพระคริสต์เสด็จกลับมาอีกครั้งด้วยพระสิริ ฉะนั้น จุดมุ่งหมายของคริสตจักรในปัจจุบันก็ยังคงเป็นเพื่อการกระทำให้สอดคล้องกับพันธกิจของพระเจ้าในการสร้างแผ่นดินของพระองค์ในพระคริสต์ เพื่อนำทั้งโลกนี้ และทุกชีวิตมาอยู่ภายใต้การปกครองของพระองค์ในฐานะองค์พระผู้เป็นเจ้า และหนึ่งในวิธีหลักที่จะทำเช่นนั้นได้ ก็คือ โดยการอาศัยคำสอนของอัครทูตเรื่องความรอด จริยธรรม บุคลิกภาพที่พระเจ้าพอพระทัย สัมพันธภาพ การประกาศข่าวประเสริฐ และประเด็นอื่น ๆ ในชีวิต ที่สุดแล้ว ถ้าเราประสงค์จะถวายเกียรติ และเชื่อฟังพระคริสต์ คริสตจักรก็ต้องยอมจำนนต่อคำพยานอันประกอบด้วยสิทธิอำนาจของบรรดาอัครทูตด้วย

เช่น ลูกาเรอมาดระวังในการบันทึกวิธีการแตกต่างกันที่อัครทูตใช้เพื่อขยายแผ่นดินของพระเจ้าไปสู่วัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ มากมาย โดยการทำตามตัวอย่างของอัครทูต เราสามารถใช้วิธีการคล้ายคลึงกันเพื่อต่อยอดจุดมุ่งหมายของแผ่นดินพระเจ้าในยุคของเรา ถูกต้อง เราจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความไม่ต่อเนื่องระหว่างโลกปัจจุบัน และโลกยุคโบราณ

แต่เนื่องจากเราแสวงหาที่จะกระทำตามพันธกิจที่พระเจ้าตรัสสั่งไว้ ไม่ใช่เพื่อสนองวาระของเราเอง ทั้งจุดมุ่งหมาย และหลักการที่สนับสนุนจุดมุ่งหมายนั้นจึงต้องคงเดิมในทุกชั่วอายุ

ท้ายที่สุด นอกจากการมีพระเจ้าองค์เดียวกัน และจุดมุ่งหมายเดียวกันแล้ว คริสเตียนยุคปัจจุบันก็ถูกเรียกเพื่อประกาศข่าวประเสริฐเดียวกันกับที่คริสตจักรในศตวรรษแรกได้ประกาศ

ข่าวประเสริฐเดียวกัน

ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปเพียงใด สิ่งหนึ่งยังคงเหมือนเดิม นั่นคือ มนุษย์ได้ล้มลง เพราะการกบฏด้วยความบาปต่อพระเจ้า และถูกตัดขาดจากพระองค์ มนุษย์จึงจำเป็นต้องรับการไถ่ เราทุกคนจำเป็นต้องได้รับความรอดเดียวกัน และความรอดนั้นพบได้ในพระคริสต์เท่านั้น เนื่องจากพระองค์คือภัยบาปของเรา และนำเราเข้าสู่แผ่นดินของพระองค์ นี่คือนิวสารสำคัญของข่าวประเสริฐที่อัครทูตสอนในศตวรรษแรก คือสารสำคัญที่สุดของข่าวประเสริฐที่ลูกาได้ประกาศในกิจการ คือข่าวประเสริฐที่เราต้องน้อมรับ และกระทำตามด้วยความเชื่อฟังในวันนี้

ซึ่งข้อความดังกล่าวก็ไม่ซับซ้อน เปาโล และซิลลาส กล่าวแก่ผู้คุมชาวฟิลิปปีในกิจการ 16:31 ว่า

“จงเชื่อในองค์พระเยซูเจ้า แล้วท่านกับครัวเรือนของท่านจะได้รับความรอด” (กิจการ 16:31)

ข้อความอันเข้าใจง่ายนี้ มีนัยยะอันลึกซึ้ง ครอบคลุมมิติทั้งปวงของชีวิต ทั้งระดับปัจเจกบุคคล และในระดับชุมชน โดยท้าทายให้เรารับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นพยานถึงข่าวประเสริฐแก่โลกนี้

ข่าวประเสริฐนี้ยังคงเหมือนเดิมสำหรับคนทั้งปวงในทุกสถานที่และทุกเวลา คนทั้งปวงถูกเรียกให้สำนึกผิดต่อการกบฏเพราะความบาป และให้วางใจในพระคริสต์ คนทั้งปวงต้องยอมจำนนต่อความเป็นพระผู้เป็นเจ้าของพระองค์ และต้องสร้างแผ่นดินของพระองค์ การทรงเรียกนี้มีไปถึงทุกคนในยุคของเรา เช่นเดียวกับที่ได้ถูกประกาศไปทั่วโลกตั้งแต่สมัยของอัครทูต การเรียกมนุษย์ให้กระทำตามนั้น มีมาถึงทั้งชาวยิว และชาวต่างชาติ ทั้งคนรวย และคนจน ทั้งชาย และหญิง ทั้งผู้ที่ได้รับความเคารพ และถูกดูแคลน การเรียกนี้ทรงพลังเหนือการต่อต้าน และอุปสรรคทุกประเภท เพราะนี่ คือ พระวาจาของพระคริสต์ผู้ครองราชย์ ผู้ได้รับฤทธานุภาพจากพระวิญญาณบริสุทธิ์ของพระองค์ เพื่อถวายพระสิริแด่พระบิดาของพระองค์ ตามที่หนังสือกิจการสอนนั้น ไม่มีความลำบาก ไม่มีความตึงเครียด และไม่มีการต่อต้านใด ๆ มากพอที่จะต่อต้านการเติบโต และการขยายตัวของ การทรงไถ่ได้ นี่คือเหตุผลที่คริสเตียนยุคปัจจุบันต้องเป็นคริสเตียนแท้ กล่าวหาญในการประกาศ และยืนยันข่าวประเสริฐของอัครทูต โดยเรียกทุกคนในให้สำนึกผิด และมีความเชื่อวางใจในพระคริสต์ และรวบรวมพวกเขาให้มาเป็นพลเมืองผู้กักตุนในแผ่นดินของพระเจ้า

สรุป

ในบทเรียนนี้ เราได้ศึกษากลยุทธ์เชิงโวหารที่ถูกลำไว้ในหนังสือกิจการ เนื้อหางานเขียนของท่าน และขั้นตอนเบื้องต้นที่เหมาะสมสำหรับการประยุกต์คำสอนของท่านในปัจจุบัน การสำรวจประเด็นเหล่านี้ของเรา ควรทำให้เรามีวิธีที่จะเข้าใจ รู้คุณค่า และดำเนินชีวิตตามคำสอนอันประกอบด้วยสิทธิอำนาจของท่านในสมัยของเราได้อย่างถูกต้อง

ในหลายแนวทาง หนังสือกิจการทำหน้าที่เป็นประตูระหว่างช่วงเวลาของพระคริสต์ และช่วงเวลาของคริสตจักรยุคปัจจุบัน กิจการอธิบายว่าตัวบุคคล พันธกิจ และคำสอนของพระคริสต์ถูกเข้าใจ และประยุกต์ได้อย่างไร ในคริสตจักรยุคแรก อีกทั้งได้วางรากฐานเป็นแนวทางให้คริสตเดียนยุคปัจจุบันเข้าใจ และประยุกต์แนวคิดเดียวกันนี้ให้เข้ากับชีวิตของเราได้ ด้วยเหตุนี้ ยิ่งเราสามารถรับรู้จุดประสงค์ และวิธีการต่าง ๆ ของลูกาในกิจการมากเพียงใด เราก็ยิ่งพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในแนวทางที่ถวายเกียรติ และปรนนิบัติองค์กษัตริย์ผู้ทรงพระชนม์ของเราได้มากขึ้นด้วย

วิทยากร

ดร. ฮานส์ เอฟ ไบเออร์ (ผู้ดำเนินรายการ) เป็นศาสตราจารย์ด้านพันธสัญญาใหม่ และประธานภาควิชาพันธสัญญาใหม่ ที่วิทยาลัยพระคริสตธรรมคัพเวอแนนท์ ในเมืองเซนต์หลุยส์ รัฐมิสซูรี ดร. ไบเออร์ได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จากวิทยาลัยพระคริสตธรรมแอชลันด์ และได้รับปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยอเบอร์ดีน ในสกอตแลนด์ ดร. ไบเออร์ ซึ่งกำเนิด และเติบโตในเยอรมนี เป็นอาจารย์สอน ณ วิทยาลัยพระคริสตธรรมเยอรมนี ที่เมืองเกียสเซน ที่นั่น ท่านได้ก่อตั้งคริสตจักรแห่งหนึ่งขึ้น และเป็นศิษยาภิบาลร่วม ท่านบรรยายและเทศนาอย่างสม่ำเสมอทั่วประเทศสหรัฐ และในยุโรป และได้ตีพิมพ์เอกสาร ความเรียง พจนานุกรม บทความ และอรรถาธิบายจำนวนมาก ทั้งในภาษาอังกฤษ และภาษาเยอรมัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับพระกิตติคุณและหนังสือกิจการ นอกจากนี้ ท่านยังเป็นผู้เขียนหนังสือ “ศาสนศาสตร์ของมาระโก: พลวัตระหว่างคริสต์ศาสนศาสตร์และความเป็นสาวกแท้” (A Theology of Mark: The Dynamic Between Christology and Authentic Discipleship (P&R, 2012))

อภิธานศัพท์

อานาเนีย—ชายคนหนึ่งซึ่ง พร้อมกับภรรยา คือ สัปปิรา โทหกเกี่ยวกับจำนวนเงินที่พวกเขาได้รับจากการขายที่ดิน เมื่อนำเงินมาสมทบ โดยทั้งสองถูกลงโทษจนถึงแก่ความตาย (กิจการ 5)

อปอลโล—อาจารย์ และนักพูดฝีปากดีชาวยิว ซึ่งทำงานกับ อัครทูตเปาโล ซึ่งทำให้คริสตจักรยุคแรกเติบโต โดยเฉพาะในเมืองเอเฟซัส และโครินธ์

วาทกรรมโต้ตอบ—วรรณคดีที่นำเสนอทสนทนา เช่น เมื่อผู้เขียนกล่าวโดยตรงกับผู้รับสาร; กลวิธีทางวรรณกรรมที่ใช้เพื่อสื่อสารความคิดโดยตรง และชัดเจน

โครเนลิอัส—นายร้อยในกองทหาร โรม จากเมืองซีซาริยา ซึ่งกลับใจมาเป็นคริสเตียน โดยผ่านพันธกิจของเปโตร (กิจการ 10-11)

เอลีมาส—คนทำเวทมนตร์ จากไซปรัส ซึ่งถูกทำให้คาบอดอย่างน่าอัศจรรย์ อันเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้ว่าราชการเมืองเชื่อในข่าวประเสริฐ (กิจการ 13)

ลักษณะเป็นตอน ๆ—คำที่หมายถึงรายงานเหตุการณ์สั้น ๆ อย่างต่อเนื่องกัน

วาทกรรมบรรยายเหตุการณ์—วรรณคดีที่ใช้เพื่อเล่าเรื่อง; กลวิธีทางวรรณกรรมที่ใช้เพื่อนำเสนอแนวคิดและบทเรียนทางอ้อม

ฟิลิป—ชื่อของมัคทายกคนหนึ่ง จากคริสตจักรในกรุงเยรูซาเล็ม ผู้ประกาศข่าวประเสริฐในแคว้นสะมาเรีย และทำให้หลายคนกลับใจใหม่ รวมถึงขันทีชาวเอธิโอเปีย คนละคนกับฟิลิปที่เป็นอัครทูต

ปรีสทิลลา—หญิงคนหนึ่งซึ่งพร้อมกับสามี คือ อาควิลลา ได้สอนอปอลโลที่เมืองเอเฟซัส

ซีโมน—ผู้มีเวทมนตร์จากสะมาเรีย ซึ่งพยายามใช้เงินซื้อฤทธิ์เดชของพระวิญญาณบริสุทธิ์